

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตาม
แนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และ
การวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

โดย

อาจารย์เนาวรัตน์ มะลีลาเต๊ะ และคณะ

ตุลาคม 2563

สัญญาเลขที่ CCR-62-31

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตาม
แนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการ
วิจัยเป็นฐาน
ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

คณะผู้วิจัย

อาจารย์เนาวรัตน์ มะลีลาเต๊ะ

ผศ.ดร.กฤษฎา กุณพล

อาจารย์อিবบรอเฮง อาลูเชน

อาจารย์อับดุลฮาติม อาแด

ผศ.ฮูซีน อับดุลรามัน

สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาการขับเคลื่อนกระบวนการผลิตครูคุณภาพ
ฐานสมรรถนะโดยบูรณาการแนวคิด CCR มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภายใต้ความร่วมมือมรภ. - สกสว. (กลุ่มการศึกษาฯ)

สนับสนุนโดย สกสว.

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกสว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
บทคัดย่อ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูฐานสมรรถนะ	9
2. แนวคิดการบูรณาการจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน	13
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย	26
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตาม แนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)	27
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตาม แนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)	35
ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตาม แนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)	90

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	95
อภิปรายผล	96
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	103

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้สำเร็จได้ได้ด้วยการสนับสนุนจากสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏการุณยวิทยาโครงการหลักและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผู้ให้ทุนวิจัย ทีมहनุนเสริมวิชาการ (Roving Team) คุณวิทเอก สว่างจิตร ผู้ประสานงานความร่วมมือฯ มรภ.-สกว. และผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำแนะนำในการวางกรอบแนวทางการดำเนินการวิจัยให้เป็นระบบและมีคุณภาพ

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.รุ่งลาวัลย์ จันทร์ตนา คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ให้โอกาสคณะผู้วิจัยดำเนินการขับเคลื่อนงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการและครูพี่เลี้ยงโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อนุเคราะห์ข้อมูลและร่วมมือในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการบูรณาการ CCR ได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูของประเทศไทย สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในอนาคตให้มีสมรรถนะในวิชาชีพครู หากงานวิจัยนี้เกิดความผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นโครงการความร่วมมือการพัฒนากระบวนการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นของที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) 2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และ 3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการ บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ผลการดำเนินโครงการปรากฏผลดังนี้

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) พบว่า
 - 1.1 คุณลักษณะความเป็นครู หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก
 - 1.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ อยู่ในระดับชำนาญ
 - 1.4 สมรรถนะการโค้ชแบบ CCR หลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ ประเมินตนเองและประเมินโดยนักศึกษา อยู่ในระดับชำนาญ
2. ผลการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) พบว่า
 - 2.1 คุณลักษณะความเป็นครู หลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประเมินตนเองและประเมินโดยอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก
 - 2.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับชำนาญ

2.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

2.5 สมรรถนะวิชาชีพครูสังคัมศึกษาด้วย CCR-CBE

1) สมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครู หลังการพัฒนา ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับชำนาญ ประเมินโดยเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

2) สมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE หลังการพัฒนา ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับชำนาญ ประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคัม หลังการพัฒนา ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ

4) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หลังการพัฒนา ประเมินตนเอง และประเมินโดยอาจารย์ อยู่ในระดับชำนาญ ประเมินโดยครูพี่เลี้ยงและเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ

3. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) พบว่า

1) ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก

2) สมรรถนะการโค้ชแบบ CCR หลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ ประเมินตนเองและประเมินโดยนักศึกษา อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

ชื่อวิจัย	โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตาม แนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และ การวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ชื่อผู้วิจัย	เนาวรัตน์ มะลีลาเต๊ะ และคณะ
คณะ/หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัย	ราชภัฏยะลา
ปีงบประมาณ	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) 2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และ 3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการ บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบ พี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลาม ศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 22 คน และครูพี่ เลี้ยง จำนวน 22 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน จำนวน 6 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ด้านคุณลักษณะความเป็นครู อยู่ใน ระดับมากที่สุด ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับ มาก สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับชำนาญ และสมรรถนะ การโค้ชแบบ CCR อยู่ในระดับชำนาญ

2. สมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ด้านคุณลักษณะความเป็นครู อยู่ในระดับ มากที่สุด ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับมาก สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับชำนาญ สมรรถนะการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับกำลังพัฒนา และสมรรถนะวิชาชีพครูสังคมศึกษา

ด้วย CCR-CBE ด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครู อยู่ในระดับชำนาญ ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE อยู่ในระดับกำลังพัฒนา สมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคม อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ

3. สมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับมาก และสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR หลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

คำสำคัญ : กระบวนการผลิตครูฐานสมรรถนะ, จิตตปัญญาศึกษา, ระบบพี่เลี้ยง, การวิจัยเป็นฐาน

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และหัวใจของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คือ ผลิตภัณฑ์ครุนักคิด สู่ครูนักปฏิบัติมืออาชีพ ที่เป็นคนดี เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้และนวัตกรรม เพราะฉะนั้นในกระบวนการผลิตและพัฒนาครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ดังกล่าว อีกทั้งคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยังเป็นแหล่งผลิตและพัฒนาครูเพื่อท้องถิ่น โดยมีกระบวนการผลิตครูเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการคัดเลือก ดำเนินการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นไปตามเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามเกณฑ์ของคุรุสภา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้จัดตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2556 และดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ครูสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา เป็นสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของพื้นที่ เนื่องจากในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ฉะนั้นทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเลยมีหลักสูตรนี้เกิดขึ้น โดยนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาเมื่อเรียนจบแล้ว สามารถสอบบรรจุเป็นวิทยากรอิสลามศึกษา หรือสอบบรรจุครูผู้ช่วยวิชาสังคมศึกษาได้ ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น (Need Analysis) ของการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่า ในบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังประสบปัญหาทางการศึกษาค่อนข้างมาก อาทิเช่น ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ ปัญหาการใช้ภาษาไทยที่คนส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่นมลายู ปัญหาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดีขึ้นพื้นฐานที่ยังอยู่ในระดับต่ำ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่จะเข้าไปช่วยในการแก้ปัญหาดังกล่าว และสนองพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้มีความก้าวหน้าต่อไป ทั้งนี้บุคคลที่จะสามารถขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาได้ ส่วนหนึ่งก็คือคณาจารย์คณะครุศาสตร์ที่เป็นครูของครู จะต้องมีการพัฒนาตนเองและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อไปพัฒนาท้องถิ่นแก่นักศึกษาครู ฉะนั้นการพัฒนาคณาจารย์และนักศึกษาครูต้องดำเนินการแบบคู่ขนานเพื่อให้ผลบังเกิดอย่างมีประสิทธิภาพ

จิตตปัญญาศึกษาเป็นทั้งแนวคิดและแนวปฏิบัติ ที่เรียกว่าปัญญาทัศน์และปัญญาปฏิบัติโดยภาพรวมเป็นการศึกษาที่เน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความตระหนักรู้ การเรียนรู้ และการรู้เท่าทันมิติโลกภายใน(อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ทศนะ มุมมองต่อชีวิต โลกและสรรพสิ่ง) ของตนเองให้คุณค่าการเรียนรู้อย่างใคร่ครวญ ซึ่งหมายถึงการสังเกตอย่างมีสติต่อการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลต่อการประพฤติปฏิบัติ และการดำเนินชีวิต อย่างมีสติ อย่างมีปัญญา มีความรัก ความเมตตาต่อตนเองและสรรพสิ่งในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งและเป็นส่วนเดียวกับธรรมชาติ กระบวนการเรียนการสอนแบบจิตตปัญญาศึกษาจะอยู่บนฐานของความเป็นกัลยาณมิตร ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2559) ในส่วนบทบาทของการพัฒนาครูโดยกระบวนการที่เลี้ยงนักศึกษาวิชาชีพรู ที่ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องอยู่ภายใต้การแนะนำ นิเทศ โดยครูพี่เลี้ยงและทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงขณะปฏิบัติการสอนซึ่งมีบทบาทสำคัญมากที่ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติเฉพาะของความเป็นครูพี่เลี้ยงคือ ต้องมีความรู้และปฏิบัติกระบวนการเป็นครูพี่เลี้ยงรวมทั้งสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างครูอย่างมีคุณภาพ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2558) ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบการวิจัยเป็นฐาน(Research-based learning) เป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่เกิดจากการศึกษา ค้นคว้าข้อมูล เพื่อการเรียนรู้สู่การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเป็นองค์ความรู้ และสามารถสื่อสารองค์ความรู้นั้นให้สาธารณชนเข้าใจในหลากหลายช่องทางทั้งงานเขียน งานนำเสนอ และนิทรรศการ ผ่านการทำโครงการและกระบวนการวิจัย ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดเชิงระบบซึ่งประกอบด้วยความคิดเชิงเหตุผล การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (วัฒนา รัตนพรหม. 2559)

จากความสำคัญดังกล่าว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้เล็งเห็นว่าโครงการวิจัยการพัฒนาระบบการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะ ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จะสามารถสร้างกระบวนการและองค์ความรู้การผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR สร้างระบบหนุนเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระบบการผลิตครูฐานสมรรถนะตาม แนวทาง CCR องค์ความรู้และกลไกขับเคลื่อนที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ขอบเขตของการวิจัย

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2) ครูพี่เลี้ยงที่รับผิดชอบดูแลนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

3) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1) อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2) ครูพี่เลี้ยง จำนวน 22 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา

3) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 22 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ได้ทำการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2/2562 และ 1/2563

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย คือ โรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 19 โรงเรียน ดังนี้

1) โรงเรียนบ้านนิบงพัฒนา ต.สะเตงนอก อ.เมือง จ.ยะลา

2) โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า) ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา

- 3) โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านสะเตง) ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา
- 4) โรงเรียนบ้านตาดำเนินปูเต๊ะ ต.ตาดำเนินปูเต๊ะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา
- 5) โรงเรียนอนุบาลยะรัง ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี
- 6) โรงเรียนชุมชนบ้านปือแนปีแน ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี
- 7) โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านตะลุบัน) ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี
- 8) โรงเรียนบ้านมะนังยง ต.ปากู อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี
- 9) โรงเรียนบ้านตือเบา ต.พิเทน อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี
- 10) โรงเรียนบ้านปือเงาะ ต.บางปู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี
- 11) โรงเรียนบ้านยารอ ต.บางปอ อ.เมือง จ.นราธิวาส
- 12) โรงเรียนบ้านกำปงปีแซ ต.ลูโบะปือซา อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส
- 13) โรงเรียนบ้านยี่งอ ต.ยี่งอ อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส
- 14) โรงเรียนผดุงมาตร ต.ผดุงมาตร อ.จะแนะ จ.นราธิวาส
- 15) โรงเรียนบ้านจะแนะ ต.จะแนะ อ.จะแนะ จ.นราธิวาส
- 16) โรงเรียนบ้านยานิง ต.จวบ อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส
- 17) โรงเรียนบ้านเจาะเกาะ ต.บุกิต อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส
- 18) โรงเรียนอนุบาลเมืองสตูล ต.ฉลุง อ.เมือง จ.สตูล
- 19) โรงเรียนบ้านตะโละใส ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

งานวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการ ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) เนื้อหาด้านการบูรณาการจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน
- 2) เนื้อหาวิชาที่บูรณาการจัดการเรียนรู้แบบ CCR สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ชั้นปีที่ 4 มีดังนี้

2.1) รายวิชา 1102334 ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา

ศึกษา วิเคราะห์ จัดการความรู้ด้านทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ของของท่านนบี (ช.ล.) ซอฮาบะฮ์ และของนักวิชาการต่างๆ ในปัจจุบัน การฝึกประยุกต์ใช้ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรอิสลามศึกษา

2.2) รายวิชา 1102335 วิธีการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ใน

อิสลาม

ศึกษาพื้นฐานของทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ในอิสลามเทคนิค และวิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ในอิสลาม อย่างเป็นระบบ การพัฒนาสื่อและการวัดประเมินผลที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ในอิสลาม

2.3) รายวิชา 1102345 การออกแบบการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา

ศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี จิตวิทยาการเรียนรู้ ระบบการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนรู้ร่วมสมัย รูปแบบการเรียนรู้อิสลามศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะ เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับการสอนอิสลามศึกษา การผลิตสื่อและใช้สื่อ ประกอบการสอน การวัดและประเมินผล จัดทำโครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การออกแบบ และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การฝึก ปฏิบัติจัดการเรียนรู้และรายงานผลการออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา

2.4) รายวิชา 1100404 ฝึกปฏิบัติวิชาชีพรู 2

การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนใน สถานศึกษา โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการ สังเกต สัมภาษณ์ วิเคราะห์ความแตกต่างของผู้เรียน รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา ศึกษา งานในหน้าที่ครูผู้สอน พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา ฝึก ปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และสามารถจัดทำ โครงงานทางวิชาการ

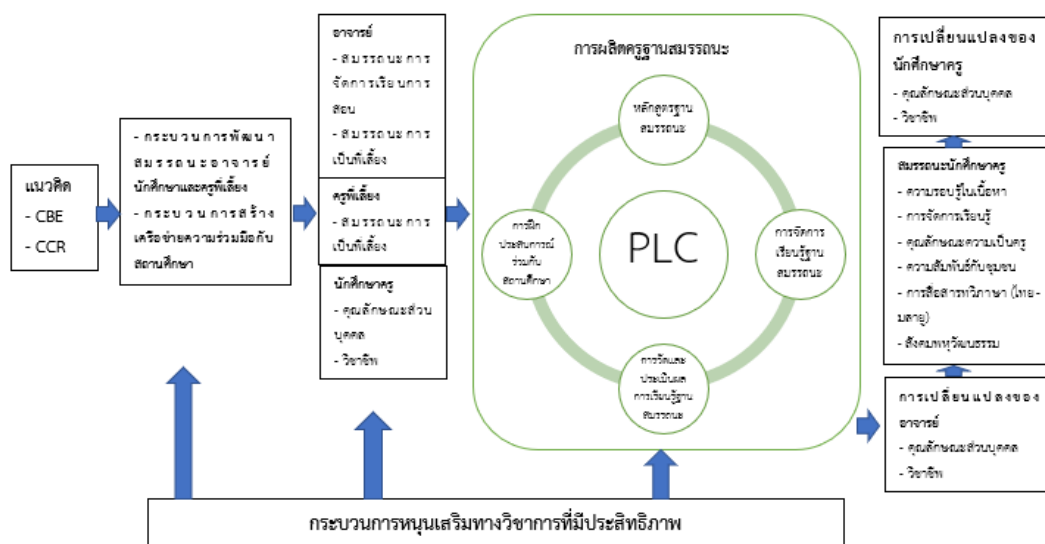
2.5) รายวิชา 100507 ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การเลือกใช้การผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การนำผลการประเมินมาพัฒนาการ จัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การสัมมนาทาง การศึกษา

3) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning

4) ชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หมายถึง ขั้นตอนวิธีการและเนื้อหาที่ใช้ในกระบวนการผลิตครูที่มีการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) ระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning: RBL) ไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถนะตามที่กำหนดไว้ โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) เข้ามามีส่วนสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน และนักศึกษาครูที่เข้าร่วมโครงการ

สมรรถนะของอาจารย์ หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการผสานความรู้ ทักษะและคุณลักษณะในการออกแบบและดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างบรรยากาศของการตระหนักรู้ตัวตนของผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มตัวทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ส่งผลให้นักศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ วัดโดยการพิจารณาจากการประเมินตนเองของอาจารย์ 3 ด้าน ได้แก่ 1. คุณลักษณะความเป็นครู วัดโดยแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู 2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR วัดโดยใช้แบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR และ 3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR วัดโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR และบันทึกการสะท้อนความคิดของอาจารย์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะของนักศึกษาครู หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาครูที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ได้เรียนรู้มาแล้วมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากสมรรถนะหลักที่คุรุสภากำหนดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. ความรู้ในเนื้อหาวิชา วัดโดยการพิจารณาจากการผลการเรียนรู้ในรายวิชา 2. การจัดการเรียนรู้ วัดโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR 3. คุณลักษณะความเป็นครู วัดโดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู และ 4. ความสัมพันธ์กับชุมชน วัดโดยใช้การสังเกตหรือสัมภาษณ์นักศึกษาและครูที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการเชื่อมสัมพันธ์กับชุมชนของนักศึกษาครูระหว่างฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู

สมรรถนะการโค้ชตามแนวทาง CCR หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ได้รับการพัฒนามาประยุกต์ใช้ในการชี้แนะและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่เข้าไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา วัดโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการโค้ชตามแนวทาง CCR

การเปลี่ยนแปลงของอาจารย์ หมายถึง ความแตกต่างที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการโดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ใน 2 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณลักษณะส่วนบุคคล พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงตนเองเกี่ยวกับมุมมองหรือโลกทัศน์ การตระหนักรู้ในตน และการรู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น และมิติที่ 2 การเปลี่ยนแปลงเชิงวิชาชีพ พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงตนเองด้านความเป็นครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านความเป็นสมาชิกของชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ของอาจารย์ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเข้าร่วมโครงการ

การเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาครู หมายถึง ความแตกต่างที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาครูใน 2 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณลักษณะส่วนบุคคล พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงตนเองเกี่ยวกับมุมมองหรือโลกทัศน์ การตระหนักรู้ในตน และการรู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น และมิติที่ 2 การเปลี่ยนแปลงเชิงวิชาชีพ พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงตนเองด้านความเป็นครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ชุมชน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ของนักศึกษาครูทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเข้าร่วมโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตร
2. นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อิงสมรรถนะที่บูรณาการ CCR
3. ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวทางเพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาครูและผู้เรียน
4. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้หลักสูตรการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพอิงสมรรถนะที่มีคุณภาพ
5. เกิดเครือข่ายทางวิชาการระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาในการพัฒนาครูอิงสมรรถนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูฐานสมรรถนะ
2. แนวคิดการบูรณาการจิตตปัญญา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน
 - 2.1 แนวคิดด้านจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)
 - 2.2 แนวคิดด้านระบบพี่เลี้ยง (Coaching)
 - 2.3 แนวคิดด้านการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ (Research-based Learning)
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการผลิตและพัฒนาครูฐานสมรรถนะ

ราชกิจจานุเบกษา (2563) ได้มีประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ออกประกาศคณะกรรมการคุรุสภากำหนดรายละเอียดสาระความรู้ และสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ สรุปได้ดังนี้

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้

1. การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 สาระความรู้

- (1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม
- (2) แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 สมรรถนะ

(1) รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายใน และภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา

(2) ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

2. จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.1 สารระความรู้

จิตวิทยาเพื่อการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพครอบคลุม

- (1) จิตวิทยาพัฒนาการ
- (2) จิตวิทยาการศึกษา
- (3) จิตวิทยาให้คำปรึกษา

2.2 สมรรถนะ

- (1) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
- (2) ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้
- (3) ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

3. เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

3.1 สารระความรู้

- (1) เนื้อหาวิชาเอก
- (2) หลักสูตร
- (3) ศาสตร์การสอน
- (4) เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

3.2 สมรรถนะ

- (1) รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้
- (2) วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้
- (3) จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน
- (4) บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้
- (5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้
- (6) แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้
- (7) ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

4. การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน

4.1 สารระความรู้

- (1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- (2) การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

4.2 สมรรถนะ

(1) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้

(2) เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

(3) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้

5. การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5.1 สารความรู้

(1) การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

(2) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

(3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5.2 สมรรถนะ

ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

6. การออกแบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

6.1 สารความรู้

- การประกันคุณภาพการศึกษา

6.2 สมรรถนะ

- จัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

(ข) มาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพ

ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้

(1) การฝึกประสพการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน

(2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกประสพการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ และสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู

1.1 สาระการฝึกประสพการณ์วิชาชีพ และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(1) การปฏิบัติหน้าที่ครู

(2) การจัดการเรียนรู้

(3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.2 สมรรถนะ

1.2.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู

- (1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
- (2) ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- (3) สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม
- (4) พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองดี

1.2.2 การจัดการเรียนรู้

- (1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การจัดทำแผนการสอนและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญญาผู้คิด มีความเป็นนวัตกรรม และมีความสุขในการเรียน
- (3) ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ
- (4) วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- (5) ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ
- (6) สื่อ และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้
- (7) การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน
- (8) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

1.2.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

- (1) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- (2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน
- (3) ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม
- (4) ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

2.1 สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

- จรรยาบรรณของวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา

2.2 สมรรถนะ

- ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

จากประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู สามารถสรุปได้ว่า ในระบบการผลิตครูในยุคปัจจุบันจำเป็นอย่างที่สุดที่สถาบันผลิตครูจะต้องดำเนินการผลิตครูฐานสมรรถนะ เพื่อเพิ่มศักยภาพของความเป็นครูให้สามารถตอบโจทย์ของการพัฒนาการศึกษาไทย

2. แนวคิดการบูรณาการจิตตปัญญา ระบบพีเลียงและการวิจัยเป็นฐาน

2.1 แนวคิดด้านจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)

วิจักขณ์ พานิช (2550) ให้ความหมายของจิตตปัญญา (Contemplative Education) ว่าเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนา การตระหนักรู้โดยสำรวจภายในตนเองโดยเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ให้คุณค่าในเรื่องการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ และมีการรับฟังด้วยใจ เปิดกว้าง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน (Fundamental) อย่างลึกซึ้งทางความคิดและจิตสำนึกใหม่เกี่ยวกับตนเองและโลก ส่งผลให้มีการดำเนินชีวิตอย่างมีสติ และมีปัญญา มีความรัก ความเมตตาต่อสรรพสิ่ง ซึ่งจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ดีต่อกันในสังคม

ชลลดา ทองทวี และคณะ (2551: 27) กล่าวว่า จิตตปัญญาศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากอคติ เกิดความรัก ความเมตตา มีความอ่อนน้อมต่อธรรมชาติ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมและสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ

สลักจิต ตรีธรมโสภาส (2553) ได้ให้ความหมายของจิตตปัญญาศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการการเรียนรู้ของบุคคลที่เน้นในการเรียนรู้จากภายในตนเอง มีการคิดและใคร่ครวญจนเกิดความรู้ เข้าใจและได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งที่เกิดการเรียนรู้นั้น เกิดความเข้าใจในความเป็นธรรมชาติของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จนทำให้เกิดปัญญา และทำให้จิตใจของบุคคลนั้นได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริง

ธนาณิล ชัยโกวิท (2551: 4-5) ได้สังเคราะห์หลักการพื้นฐานของการจัดกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาศึกษาออกมาเป็น “หลักจิตตปัญญา 7” หรือเรียกในชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า 7 C’s ได้แก่

1. หลักการพิจารณาด้วยใจอย่างใคร่ครวญ (Contemplation) คือ เป็นกระบวนการการเข้าสู่สภาวะจิตใจที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ แล้วสามารถทำงานต่างๆ ได้อย่างใคร่ครวญด้วยจิตใจดังกล่าว

ไม่ว่าจะเป็นด้านพุทธิปัญญา (Cognitive) ด้านระหว่างบุคคล (Intrapersonal) และด้านภายในบุคคล (Intrapersonal)

2. หลักความรัก ความเมตตา (Compassion) คือ เป็นกระบวนการการสร้างบรรยากาศของความรัก ความเมตตา ความไว้วางใจ ความเข้าใจและการยอมรับ รวมไปถึงการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นในด้านศักยภาพของความเป็นมนุษย์ โดยมีการเน้นความสำคัญในด้านความไว้วางใจ การเปิดกว้าง ความรู้สึกปลอดภัย ความจริงใจ เห็นอกเห็นใจ (Empathy) และห่วงใย

3. หลักการเชื่อมโยงสัมพันธ์ (Connectedness) คือ เป็นการบูรณาการการเรียนรู้ในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นองค์รวม โดยทำการเชื่อมโยงกับชีวิตและสรรพสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติได้อย่างแท้จริง

4. หลักการเผชิญความจริง (Confronting Reality) คือ เป็นการเปิดโอกาสการสร้างเงื่อนไขให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการนั้นได้เผชิญกับความเป็นจริงในสองด้าน ได้แก่

4.1 ความเป็นจริงในตนเอง เช่น ความคิด ความรู้สึกที่ไม่รู้ตัวหลีกเลี่ยงหรือเก็บกดไว้

4.2 การเผชิญกับสภาพความเป็นจริงที่แตกต่างไปจากกรอบความเคยชินของตน

5. หลักความต่อเนื่อง (Continuity) คือ ความต่อเนื่องของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก

6. หลักความมุ่งมั่น (Commitment) คือ ความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดโดยจะนำสิ่งที่ได้รับรู้เข้ามาสู่จิตใจของตนเองและนำเอากระบวนการที่ได้รับกลับไปใช้ในชีวิต

7. หลักชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community) คือ ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้นั้นเป็นความรู้สึกเป็นชุมชนร่วมกันที่เกื้อหนุนให้เกิดการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงภายในของแต่ละคน รวมทั้งการจัดกระบวนการที่ก่อให้เกิดการมีเวลาใคร่ครวญตามลำพังและการใช้เวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ปราณี อ่อนศรี (2557) ได้กล่าวว่า จิตตปัญญาศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาความคิด จิตใจ อารมณ์ภายในตนเองอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง รู้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากอคติ เกิดความรักความเมตตา อ่อนน้อมต่อธรรมชาติ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถประยุกต์เชื่อมโยงกับศาสตร์ต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุลและมีคุณค่า

จิตตปัญญาศึกษาเป็นความสำคัญของการพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อยกระดับจิตใจและปัญญาของมนุษย์ที่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องการเรียนรู้ของมนุษย์และมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม การพัฒนาจิตและการฝึกปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดปัญญาที่แท้จริง (ประเวศ วะสี. 2551, วิจักขณ์ พานิช. 2550, ธนา นิลชัยโกวิทย์. 2551 , สุมน อมรวิวัฒน์. 2549)

จุดมุ่งหมายของกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญา มีดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตนเองเป็นการเปลี่ยนแปลงตนเองโดยการเกิดความรู้ความเข้าใจในตนเองผู้อื่นและสรรพสิ่งอย่างลึกซึ้งและสอดคล้องกับความเป็นจริงเกิดความรักความเมตตาความอ่อนน้อมถ่อมตนและมีทัศนคติที่ดีต่อตน

2. การเกิดจิตสำนึกต่อส่วนรวมเป็นการเปลี่ยนแปลงตนเองโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเข้าถึงความจริงสูงสุดคือความจริงความดีความงามแล้วนำไปสู่การลงมือปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมและโลกโดยสามารถกระทำได้ในลักษณะการลอบคดจากสิ่งต่าง ๆ มีความรักความเมตตาความเข้าใจต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่งต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษามีดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหว (Movement practices) เป็นการฝึกสังเกตและมีสติอยู่กับการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ

2. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ (Creation process practices) เป็นการฝึกการสังเกตใคร่ครวญภายในและพัฒนาญาณทัศนะ (Intuition) และความละเอียดอ่อนประณีตผ่านงานสร้างสรรค์โดยกิจกรรมที่สามารถทำได้เช่นการทำงานศิลปะต่าง ๆ

3. การเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมทางสังคม (Activist practices) เป็นการสัมผัสเรียนรู้และใคร่ครวญเห็นความเชื่อมโยงแห่งเหตุปัจจัยของความสุขและทุกข์ในชีวิตจริงกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้

4. การเรียนรู้ผ่านพลังพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ (Ritual practices) เป็นการสัมผัสพลังหรือจิตวิญญาณของธรรมชาติเป็นญาณทัศนะ (Intuition) และสัมผัสเรียนรู้ตนเองการปลีกวิเวกสัมผัสธรรมชาติ (Retreat) เพื่อพัฒนาความสงบเป็นและละเอียดประณีตภายใน

5. การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมรังสรรค์ (Generative practices) เป็นการระลึกถึงพระผู้เป็นเจ้าของสิ่งศักดิ์สิทธิ์และการร้องขอเพื่อช่วยเหลือให้เพื่อนมนุษย์ได้พ้นทุกข์

6. การเรียนรู้ผ่านความสงบนิ่ง (Stillness practices) มุ่งเน้นพัฒนาความสงบเย็นความตั้งมั่นของร่างกายและจิตใจกิจกรรมที่น่าสนใจเช่นการทำสมาธิกำหนดจิตจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

7. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการเชิงความสัมพันธ์ (Relational practices) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นกระบวนการฝึกสติเฝ้ามองสภาวะภายในสะท้อนตนเองอาศัยความสัมพันธ์ของกัลยาณมิตรสะท้อนซึ่งกันและกันกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในด้านนี้ได้แก่

- สนทนา (Dialogue)
- การฝึกฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep listening)
- การสะท้อนความคิด (Reflection)

- การเขียนบันทึก (Journal)
- การสนทนากับเสียงภายใน (Voice dialogue)

สรุปได้ว่า จิตตปัญญาศึกษาเป็นกระบวนการที่บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างใคร่ครวญด้วยจิตใจของตนเอง โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด จนทำให้เกิดความตระหนักรู้และเข้าใจในตนเองและสิ่งรอบข้าง

2.2 แนวคิดด้านระบบพี่เลี้ยง (Coaching)

Simmons (1988) และ Morton Cooper (2000) ได้กล่าวว่า เป็นการพัฒนาบุคลากรที่เน้นความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (one-to-one relationship) หรือเป็นกลุ่มย่อย โดยมีผู้ที่มีประสบการณ์ เรียกว่า พี่เลี้ยง (mentor) ดำเนินการพัฒนาผู้ที่เข้ามาทำงานใหม่หรือผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า เรียกว่า mentee (ผู้รับการฝึกจากพี่เลี้ยง) หรือ protégé (ผู้รับการปกป้อง) ให้มั่นใจและสามารถทำงานได้ในสภาวะการทำงานใหม่ได้ ซึ่งพี่เลี้ยงมีทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

Mink, Owen and Mink (1993) ได้ให้ความหมายว่า การชี้แนะเป็นกระบวนการของบุคคลที่เรียกว่า (Coach) โดยมีการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ที่ช่วยให้เขาเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ผู้ชี้แนะจะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายในการทำงานในระดับที่สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ได้ กระบวนการชี้แนะนี้เป็นการสร้างให้บุคคลเกิดความเข้มแข็ง มีความภาคภูมิใจในตนเอง แสดงความสามารถของตนเองที่มีผลต่อการทำงานได้

สิตา ทายะติ (2562: 8) ได้กล่าวว่า การชี้แนะ (coaching) เป็นการชี้แนะ/สอนงานให้แก่ผู้ถูกชี้แนะ โดยผู้ชี้แนะ (Coach) อาจเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศภายในหรือศึกษานิเทศก์ที่สามารถเป็นผู้ชี้แนะ สอนงานได้ ผู้ถูกชี้แนะ (Coachee) ส่วนใหญ่เป็นผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษา การนิเทศแบบชี้แนะจะเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (Individual Performance) และ พัฒนาศักยภาพ (Potential) ของผู้สอน การสอนงาน (Coaching) เป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ระหว่างผู้และผู้ถูกชี้แนะ เป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two way Communication) ทำให้ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำ ผู้เรียนออกกลางคัน สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีคุณภาพ ซึ่งการร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ชี้แนะ (Coach) และผู้ถูกชี้แนะ (Coachee) อย่างไรก็ตามการที่จะทำการชี้แนะ (coaching) ได้ดีนั้น ต้องมีความพร้อมทั้งผู้ชี้แนะและผู้ถูกชี้แนะ

สรุปได้ว่า ระบบพี่เลี้ยงเป็นกระบวนการที่บุคคลมีความสัมพันธ์กันโดยผ่านการชี้แนะให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ จนบุคคลเหล่านั้นบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

คุณลักษณะของพี่เลี้ยง

สุเดียนเพ็ญ คณะจันทร์ และคณะ (2550 : 21) ได้กำหนดคุณลักษณะของพี่เลี้ยง (Mentor) ไว้ดังนี้

1. มีความสัมพันธ์ที่ดี (Interpersonal Skills)
2. มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น (Influence Skills)
3. การตระหนักถึงผลสำเร็จในการทำงานของผู้อื่น (Recognized Other's Accomplishment)
4. มีทักษะของการบังคับบัญชาที่ดี (Supervisory Skills)
5. ความรู้ในสายวิชาชีพหรือสายงานของตนเอง (Technical Knowledge)

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2548 : 29) ได้กำหนดคุณลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยงไว้ดังนี้

1. มีความสัมพันธ์ที่ดีผู้ที่เป็นพี่เลี้ยงจะต้องเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดีมีทักษะในการสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ได้

2. มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น พี่เลี้ยงที่ดีย่อมสามารถชักจูงให้บุคคลต่างๆ โดยเฉพาะผู้บริหารของหน่วยงานและผู้บริหารจากองค์กรอื่นให้ความร่วมมือ ความช่วยเหลือและการให้ข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงสามารถจูงใจหรือทำให้บุคคลเชื่อถือมีความเห็นคล้อยตามและปฏิบัติตาม

3. การมีทักษะของการบังคับบัญชาที่ดี พี่เลี้ยงที่ดีนั้นจะต้องมีทักษะในการบังคับบัญชาหรือเป็นหัวหน้างานที่ดีมีทักษะในการมอบหมายงานมีการบริหารเวลาและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ รู้จักการบริหารงานที่เร่งด่วนภายใต้ระยะเวลาที่จำกัดรวมถึงมีความสามารถในการสื่อสารข้อความการพูดให้คนอื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนเองอยากให้ผู้อื่นทำ ทั้งนี้การมีพี่เลี้ยงที่มีทักษะในการบังคับบัญชาที่ดีจะทำให้มีเวลาพอที่จะพูดคุยและดูแลเอาใจใส่พนักงานของตน

4. ความรู้ในสายวิชาชีพ / สายงานของตนความเข้าใจและความรู้ในสายวิชาชีพของตนนั้นเป็นอีกคุณสมบัติหนึ่งของพี่เลี้ยงควรมี ผู้ที่มีความรู้สามารถแสดงออกได้จากพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ให้ข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่นได้ สอนหรือให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับสายงานของตน

5. ตระหนักถึงผลสำเร็จในการทำงานของผู้อื่น การเป็นพี่เลี้ยงนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของบุคคลต่าง ๆ รวมไปถึงบุคคลที่เป็นพนักงานของตนด้วยซึ่งต้องแสดงออกถึงการยอมรับและยกย่องในผลสำเร็จในการทำงานของบุคคลอื่นโดยการให้เครดิตและการกล่าวถึงบุคคลอื่นด้วยการยกย่องอย่างเต็มใจและจริงใจ รวมถึงการพูดชมเชยถึงผลงานต่อหน้าบุคคลนั้นเพราะสิ่งเหล่านี้เองจะเป็นพลังหรือกำลังใจที่สำคัญที่มีส่วนผลักดันให้ผู้อื่นรู้สึกอยากจะทำหน้าที่

สรุปได้ว่า การที่จะเป็นพี่เลี้ยงที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะของการบังคับบัญชา มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้อื่นและมีความรอบรู้ในสายงานของตนเองเป็นอย่างดี

2.3 แนวคิดด้านการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ (Research-based Learning)

ศ.นพ.จรัส สุวรรณเวลา (2545) อธิการบดีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ ‘การศึกษาที่มีการวิจัยเป็นฐาน’ ว่าการวิจัยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถสร้างคุณลักษณะหลายอย่างที่การศึกษาต้องการได้ การวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนบุคคลให้ตั้งอยู่บนฐานข้อมูลและเหตุผล มีวิจารณ์ญาณ วิเคราะห์สังเคราะห์สร้างสรรค์และเกิดนวัตกรรมได้ขั้นตอนของการวิจัยไม่ว่าจะเป็น การเข้าถึงความรู้ การประเมินความเชื่อถือได้ของความรู้ การตีค่า ความอิสระทางความคิดและเป็นตัวของตัวเองย่อม นำมาใช้เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และทัศนีย์บุญเติม (2547) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ว่าเป็นการสอนเนื้อหาวิชา เรื่องราว กระบวนการ ทักษะและอื่นๆ โดยใช้รูปแบบการสอนชนิดที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาหรือสิ่งต่างๆ ที่ต้องการสอนนั้นโดยอาศัยพื้นฐานกระบวนการวิจัย

ทิตินา แคมมณี (2548) ที่ได้นิยามความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ว่า เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ใหม่หรือคำตอบที่เชื่อถือได้โดยใช้กระบวนการสืบสอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยในการดำเนินการสืบค้น พิสูจน์ทดสอบ เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ (2560) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research-based learning) เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ถือเป็นหัวใจสำคัญของบัณฑิตศึกษา เพราะส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงสนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผึกทักษะกระบวนการคิด ทักษะการจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาอีกด้วย อีกทั้งเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาและสร้างขึ้นในตัว อันจะนำไปสู่คุณภาพของบัณฑิตที่พร้อมสำหรับสังคมฐานความรู้ต่อไปในอนาคต การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัย ซึ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความหมายต่อตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานนั้น เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการเสาะหาความรู้และค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใช้การวิจัยเป็นฐาน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม (2540) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานไว้ 4 รูปแบบ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย คือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยในระดับต่างๆ เช่น การทำการทดลองในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ การศึกษารายกรณี (Case Study) การทำโครงการ การทำวิจัยเอกสาร การทำวิจัยฉบับจิ๋ว (Baby Research) การทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

2. การสอนโดยให้ผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย (Under Study Concept) ในกรณีนี้ผู้สอนต้องเตรียมโครงการวิจัยไว้รองรับเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำวิจัย เช่น ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อย่างไรก็ตามวิธีนี้จะมีข้อเสียที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้กระบวนการทำวิจัยครบถ้วนทุกขั้นตอน

3. การสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัย เพื่อเรียนรู้องค์ความรู้ หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้นๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้และศึกษาต่อไป ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น

4. การสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ว่า ทฤษฎีข้อความรู้ใหม่ๆ ในศาสตร์ของตนในปัจจุบันเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างศรัทธาต่อผู้สอนรวมทั้งทำให้ผู้สอนไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องสอนเนื้อหาเดิมๆ ทุกปี

ทิตินา แคมมณี (2548) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการวิจัยว่า กระบวนการวิจัยคือวิธีวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งผลการวิจัย และผลการวิจัยก็คือผลที่ได้มาจากการดำเนินงาน ดังนั้นแนวทางในการใช้การวิจัยในการเรียนการสอนจึงประกอบด้วยการใช้ผลการวิจัยและใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาแบบ RBL นั้นมีรูปแบบการจัดการศึกษาดังนี้

RBL ที่ใช้ผลการวิจัยเป็นสาระการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเรียนรู้ผลการวิจัย/ใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน การเรียนรู้จากการศึกษางานวิจัย/การสังเคราะห์งานวิจัย

RBL ที่ใช้กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเรียนรู้วิชาวิจัย/วิธีทำวิจัย การเรียนรู้จากการทำวิจัย/รายงานเชิงวิจัย การเรียนรู้จากการทำวิจัย/ร่วมทำโครงการวิจัย การเรียนรู้จากการทำวิจัย/วิจัยขนาดเล็ก และการเรียนรู้จากการทำวิจัย/วิทยานิพนธ์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทรงศรี ตุ่นทอง และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลางตะวันออก ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. กระบวนการผลิตและพัฒนาครู ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ 1) การสร้างความตระหนัก 2) การสร้างความรู้ความเข้าใจ 3) การโค้ชนักศึกษา 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 5) การถอดบทเรียน 2. ผลที่เกิดขึ้นมีดังนี้ 2.1) อาจารย์นักวิจัย/อาจารย์นิเทศก์ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน และนิเทศโดยใช้การโค้ช และ 2.2) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ CCR มากกว่าร้อยละ 80 มีคุณลักษณะความเป็นครูและมีความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก 2.3) ครูพี่เลี้ยงมีความรู้ความเข้าใจ CCR ร้อยละ 79.17 และมีความสามารถนิเทศโดยใช้การโค้ช อยู่ในระดับมากที่สุด

วิทเอก สว่างจิตร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การออกแบบกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก 5 ขั้นตอน คือ (1) พื้นฐานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวิเคราะห์โจทย์วิจัย (2) การวิเคราะห์โจทย์วิจัยทางการศึกษาด้วยการปฏิบัติจริง (3) การออกแบบการแก้โจทย์วิจัยทางการศึกษา (4) การปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (5) การสะท้อนผลการเรียนรู้จากปฏิบัติการวิจัยและการนำเสนอผลงานหลังจากปรับตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และนำมาใช้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การชี้แนะหนุนเสริมความคิดวิเคราะห์ จากการวิจัยปฏิบัติการและสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับแบบประเมินค่าการรับรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยผู้เรียนได้แสดงการรับรู้ (1) การเรียนรู้น่าสนใจ ระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.31, S.D.=.46) (2) รู้สึกว่าการเรียนรู้น่าตื่นเต้น ระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.20, S.D.=.55) และ (3) อยากรู้อยากเห็น ระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.17, S.D.=.62) ตามลำดับ และจากสะท้อนผลการเรียนรู้พบว่า การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติจริงและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งผลต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ต่อทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงสุด ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.35, S.D.=.56) รองลงมาคือ ทักษะชีวิต ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.335, S.D.=.56) และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.25, S.D.=.41) ตามลำดับ เนื่องจากได้ปฏิบัติในสถานการณ์และสถานที่จริง

เทพพร โลมารักษ์ และบัญชา นวนสาย (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาครู โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. คะแนนเฉลี่ย

การทดสอบความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ครูมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ โดยครูสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมิน และด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

สิตา ทายะติ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูรายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูรายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและช่วยส่งเสริมความเป็นครูที่มีประสิทธิภาพ และนักศึกษามีความสุขในการเรียนรายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ และไม่พบปัญหาหรืออุปสรรคหลักที่กระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

ศีกษา เรื่องดำ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยมี 6 ด้าน ได้แก่ ทศนคติที่มีต่อผู้เรียน การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย พบว่ามี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เมื่อพิจารณาผลการประเมินจากการนิเทศติดตามผลครั้งที่ 1 มีคุณภาพในระดับปานกลาง และครั้งที่ 2 มีคุณภาพในระดับดีมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และ การวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยศึกษาและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูคุณภาพฐานสมรรถนะโดยบูรณาการ CCR ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา โดยมีกระบวนการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ออกแบบกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิด CCR มีรายละเอียดดังนี้

1.1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาทบทวนวรรณกรรมและออกแบบกระบวนการพัฒนาครูคุณภาพฐานสมรรถนะด้วยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และ การวิจัยเป็นฐาน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 22 คน

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 1) กระบวนการพัฒนาครูคุณภาพฐานสมรรถนะด้วยการบูรณาการแนวคิด CCR
- 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด CCR

1.4 รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย ได้แก่

- 1) การศึกษาเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis) โดยการทบทวนวรรณกรรม (literature review) และสังเคราะห์ข้อมูล
- 2) ทำการออกแบบกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการ CCR
- 3) ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด CCR

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ แนวคิด CCR ศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาสู่การจัดการเรียนการสอน

2) วางแผนในการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด CCR โดยกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา บทบาทของครูพี่เลี้ยง บทบาทของนักศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา

3) ทำการสังเคราะห์รูปแบบกระบวนการพัฒนาครูคุณภาพฐานสมรรถนะด้วยการบูรณาการ แนวคิด CCR และกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด CCR

4) ตรวจสอบรูปแบบกระบวนการพัฒนาครูคุณภาพฐานสมรรถนะด้วยการบูรณาการแนวคิด CCR และกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด CCR ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ร่วมกับทีมวิจัย อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา

5) วางแผนการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ นักศึกษา ครูพี่เลี้ยงด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ CCR

ระยะที่ 2 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR ฐานสมรรถนะ สำหรับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR ฐานสมรรถนะ สำหรับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 22 คน ครูพี่เลี้ยงนักศึกษา จำนวน 22 คน จากโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 19 โรงเรียน

2.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR ฐานสมรรถนะ สำหรับอาจารย์ นักศึกษา และครูพี่เลี้ยง

2.4 รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย ได้แก่ แบบผสมผสาน โดยมีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จนถึงภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563

2.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ นักศึกษาและครูพี่เลี้ยงโดย
บูรณาการแนวคิด CCR ฐานสมรรถนะ ดังนี้

1) อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
CCR สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ใน 4 รายวิชา คือ 1. รายวิชา
1102334 ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา (อาจารย์เนาวรัตน์ มะลีลาเต๊ะ เป็น
ผู้รับผิดชอบรายวิชา) 2. รายวิชา 1102335 วิธีการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ใน
อิสลาม (อาจารย์เนาวรัตน์ มะลีลาเต๊ะ เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา) 3. รายวิชา 1102345 การออกแบบ
การจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา (อาจารย์อับดุลฮาติม อาแด เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา) และ
4. รายวิชา 1100404 ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู 2 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฮูซีน อับดุลรามัน เป็นผู้รับผิดชอบ
รายวิชา)

2) อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาได้ทำการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
โดยบูรณาการ CCR ฐานสมรรถนะในรายวิชา

3) ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพ
ฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และ การวิจัยเป็น
ฐานให้กับอาจารย์ นักศึกษาและครูพี่เลี้ยงอาจารย์ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในระหว่าง
การจัดการเรียนรู้

4) นักศึกษาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการ CCR ฐานสมรรถนะ

5) อาจารย์และครูพี่เลี้ยงกำกับติดตามและให้ข้อมูลย้อนกลับในระหว่างทำกิจกรรม
การเรียนการสอน

6) อาจารย์ นักศึกษาและครูพี่เลี้ยงร่วมกันประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตาม
แนว CCR ตามเครื่องมือที่สร้างขึ้น

7) ทำวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ วิเคราะห์สถิติ ได้แก่ ความถี่
ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ระยะที่ 3 การถอดบทเรียนและสรุปผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1. วัตถุประสงค์

เพื่อถอดบทเรียนและนำเสนอกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการผลิตครูฐานสมรรถนะด้วย
การบูรณาการ CCR

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 5 คน นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา จำนวน 22 คน และครูพี่เลี้ยงนักศึกษา จำนวน 22 คน

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการ CCR ของอาจารย์ นักศึกษาและครูพี่เลี้ยง

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1) นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษานำเสนอผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR ฐานสมรรถนะ และถอดบทเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ CCR ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ร่วมกับสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการตามแนว CCR ฐานสมรรถนะ และถอดบทเรียนร่วมกับนักศึกษา

3) วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยจำแนกประเด็น สรุปและเชื่อมโยงให้เห็นระบบและโครงสร้าง

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) 2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และ 3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ผลการวิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

1.1 ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินตนเองด้านคุณลักษณะความเป็นครูของอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จิตวิญญาณครู									
1. แสดงพฤติกรรมทางกาย วาจา ต่อผู้เรียนด้วยความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดี	3.00	0.00	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
2. เข้าใจความแตกต่างและชื่นชมความดีงามของผู้เรียน	3.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
3. ทำหน้าที่ครูอย่างทุ่มเทโดยไม่หวังผลตอบแทนจากผู้เรียน	3.40	0.55	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
4. รับฟังข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่นด้วยความยินดีเพื่อพัฒนาตนเอง	2.60	0.55	มาก	3.00	0.00	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด
5. พัฒนาตนเองโดยไตร่ตรอง ใคร่ครวญสะท้อนคิดตนเอง	3.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
6. ให้ร่วมมือและสนับสนุนเพื่อนร่วมวิชาชีพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.00	0.00	มาก	3.40	0.55	มาก	4.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การคิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม									
7. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาโดยเชื่อมโยงมุมมองที่หลากหลายครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องปัญหา	2.40	0.55	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด
8. สามารถนำเสนอแนวคิดใหม่หรือนวัตกรรมที่ต่อยอดความรู้เดิม	2.40	0.55	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด
การทำงานร่วมกับผู้อื่น									
9. สามารถสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	3.20	0.45	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด	3.60	0.55	มากที่สุด
10. สามารถควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมของตนเองเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง	3.00	0.00	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
11. ยอมรับความแตกต่างและความสามารถที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลของทีม	3.00	0.00	มาก	3.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด
การใช้สื่อและเทคโนโลยี									
12. สามารถตัดสินใจเลือกรับหรือปฏิเสธสื่ออย่างสมเหตุสมผล	3.00	0.00	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
13. เลือกเผยแพร่สื่อตามช่องทางเหมาะสม ถูกต้องตามกฎหมายและรับผิดชอบ	3.20	0.45	มาก	4.00	0.00	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ขอต่อการกระทำของตนเอง									
14. สามารถใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อสืบค้น จัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้	2.40	0.55	น้อย	3.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด
การดำรงชีวิตในโลก									
15. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
16. มีปฏิสัมพันธ์ ดูแลแนะนำผู้อื่นให้ทำงานได้บรรลุเป้าหมาย	3.00	0.00	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
17. ปรับตัวเพื่อทำงานได้หลายบทบาทหน้าที่ ในบริบทต่าง ๆ	3.00	0.00	มาก	3.00	0.00	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด
18. ทำความเข้าใจสถานการณ์แวดล้อมและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	3.00	0.00	มาก	3.40	0.55	มาก	4.00	0.00	มากที่สุด
19. มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการทำงานเพื่อผู้อื่น ชุมชน และสังคม	3.00	0.00	มาก	3.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มากที่สุด
20. อารง รักษาศิลปะวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.00	0.00	มาก	3.00	0.00	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	2.97	0.17	มาก	3.45	0.23	มาก	3.88	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 พบว่า อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีคุณลักษณะความเป็นครูที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนการพัฒนา มีคุณลักษณะความเป็นครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97$) ระหว่างการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.45$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.88$)

1.2 ผลการประเมินด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินตนเองด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จิตตปัญญาศึกษา									
1. ความเชื่อพื้นฐานของจิตตปัญญาศึกษา “การเคารพในความเป็นมนุษย์” และ “ความเป็นองค์รวมของสรรพสิ่ง”	1.40	0.55	น้อยที่สุด	2.20	0.45	น้อย	3.20	0.45	มาก
2 กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญของจิตตปัญญาศึกษา คือ สุนทรียสนทนา การฟังอย่างลึกซึ้ง และการสะท้อนการเรียนรู้	1.20	0.45	น้อยที่สุด	2.00	0.00	น้อย	3.40	0.55	มาก
3 การเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น รู้คุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยปราศจากอคติ และเห็นความเชื่อมโยงของทุกสรรพสิ่ง	1.60	0.55	น้อย	2.40	0.55	น้อย	3.40	0.55	มาก

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การโค้ช									
4. แนวคิดการพัฒนาผู้เรียน “ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้และการพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ”	2.20	0.45	น้อย	3.20	0.45	มาก	3.60	0.55	มากที่สุด
5. หลักการโค้ช “ให้ความรู้ (สาระ) คำแนะนำและเป็นแบบอย่างการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู”	2.60	0.55	มาก	3.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด
6. การสร้างแรงบันดาลใจให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้	2.80	0.45	มาก	3.40	0.55	มาก	4.00	0.00	มากที่สุด
การวิจัยเป็นฐาน									
7. การสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยน ามาดูบูรณาการจัดการเรียนรู้	2.20	0.45	น้อย	3.00	0.71	มาก	3.20	0.45	มาก
8. การตั้งคำถามท้าทายกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลว่า “ทำไม” เพราะอะไร ออก (ให้คิด Project)	2.60	0.55	มาก	3.20	0.45	มาก	3.40	0.55	มาก
9. การให้ผู้เรียนคิด สืบค้นแสวงหาความรู้ แก้ปัญหาลงมือปฏิบัติกิจกรรม/ชิ้นงานอย่างอิสระโดยใช้หลักของเหตุและผล	2.60	0.55	มาก	3.20	0.45	มาก	3.40	0.55	มาก

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR									
10. การจัดการเรียนรู้โดยเคารพศักดิ์ศรีมนุษย์ และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดและความเข้าใจตนเองและผู้อื่น	2.60	0.55	มาก	3.40	0.55	มาก	3.80	0.45	มากที่สุด
11. การเรียนรู้โดยใช้สะท้อนคิด (Reflection) จากการปฏิบัติเพื่อค้นหาความหมายในประสบการณ์เดิม และสร้างความหมายใหม่ ทับประสบการณ์เดิม	2.20	0.45	น้อย	2.80	0.45	มาก	3.20	0.45	มาก
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และกรอบแนวคิดในการมองโลกและการดำเนินชีวิต	2.20	0.45	น้อย	2.60	0.55	มาก	3.40	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	2.18	0.36	น้อย	2.90	0.36	มาก	3.48	0.31	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนการพัฒนามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$) ระหว่างการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.90$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$)

1.3 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินตนเองด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR
ตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความเข้าใจผู้เรียน	1.40	0.55	เริ่มต้น	2.20	0.45	กำลังพัฒนา	3.20	0.45	ชำนาญ
2. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1.00	0.00	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.80	0.45	ชำนาญ
3. การจัดการเรียนรู้	1.00	0.00	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
4. การจัดสภาพแวดล้อม/การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้	1.40	0.55	เริ่มต้น	2.40	0.55	กำลังพัฒนา	3.20	0.45	ชำนาญ
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	1.20	0.45	เริ่มต้น	2.20	0.45	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
รวม	6.00	0.28	เริ่มต้น	10.80	0.26	กำลังพัฒนา	15.20	0.22	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.3 พบว่า อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 6.00$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 10.80$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 15.20$)

1.4 ผลการประเมินสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR

ตารางที่ 4.4 ผลการประเมินตนเองด้านสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ก่อนและหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน					
	ก่อน			หลัง		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.การให้คำปรึกษา	1.00	0.00	เริ่มต้น	2.60	0.55	ชำนาญ
2.การสื่อสาร	1.40	0.55	เริ่มต้น	2.80	0.45	ชำนาญ
3.การรับฟังความคิดเห็น	1.60	0.55	กำลังพัฒนา	2.80	0.45	ชำนาญ
4.การเสริมพลังอำนาจ	1.60	0.55	กำลังพัฒนา	2.60	0.55	ชำนาญ
5.การประสานงาน	1.80	0.45	กำลังพัฒนา	3.20	0.45	ชำนาญ
6.องค์ความรู้ใหม่ๆ	1.40	0.55	เริ่มต้น	2.60	0.55	ชำนาญ
7.เห็นคุณค่า	1.40	0.55	เริ่มต้น	2.80	0.45	ชำนาญ
รวมเฉลี่ย	10.20	0.27	เริ่มต้น	19.40	0.36	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 10.20$) และหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 19.40$)

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ก่อนและหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ โดยนักศึกษา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน					
	ก่อน			หลัง		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.การให้คำปรึกษา	1.20	0.45	เริ่มต้น	2.80	0.45	ชำนาญ
2.การสื่อสาร	1.60	0.55	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
3.การรับฟังความคิดเห็น	1.80	0.45	กำลังพัฒนา	2.80	0.45	ชำนาญ
4.การเสริมพลังอำนาจ	1.80	0.45	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
5.การประสานงาน	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	3.20	0.45	ชำนาญ
6.องค์ความรู้ใหม่ๆ	1.80	0.45	กำลังพัฒนา	2.80	0.45	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน					
	ก่อน			หลัง		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
7.เห็นคุณค่า	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	3.20	0.45	ชำนาญ
รวมเฉลี่ย	12.20	0.16	กำลังพัฒนา	20.80	0.19	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษาประเมินอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 12.20$) และหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 20.80$)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

2.1 ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินตนเองด้านคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ก่อน ระหว่างและหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จิตวิญญาณครู									
1. แสดงพฤติกรรมทางกาย วาจา ต่อผู้เรียนด้วยความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดี	2.68	0.48	มาก	3.50	0.51	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
2. เข้าใจความแตกต่างและชื่นชมความดีงามของผู้เรียน	2.50	0.51	น้อย	3.64	0.49	มากที่สุด	3.86	0.35	มากที่สุด
3. ทำหน้าครูอย่างทุ่มเทโดยไม่หวังผลตอบแทนจากผู้เรียน	2.41	0.50	น้อย	3.55	0.51	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
4. รับฟังข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่นด้วยความยินดีเพื่อพัฒนาตนเอง	2.45	0.51	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.59	0.50	มากที่สุด
5. พัฒนาตนเองโดยไตร่ตรอง ใคร่ครวญสะท้อนคิดตนเอง	2.50	0.51	น้อย	3.68	0.48	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด
6. ให้ร่วมมือและสนับสนุนเพื่อนร่วมวิชาชีพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.50	0.51	น้อย	3.41	0.50	มาก	3.86	0.35	มากที่สุด
การคิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม									
7. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาโดยเชื่อมโยงมุมมองที่หลากหลายครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องปัญหา	2.82	0.39	มาก	3.00	0.00	มาก	3.59	0.50	มากที่สุด
8. สามารถนำเสนอแนวคิดใหม่หรือนวัตกรรมที่ต่อยอดความรู้เดิม	2.64	0.49	มาก	3.00	0.00	มาก	3.59	0.50	มากที่สุด
การทำงานร่วมกับผู้อื่น									
9. สามารถสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	2.68	0.48	มาก	3.59	0.50	มากที่สุด	3.59	0.50	มากที่สุด
10. สามารถควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมของตนเองเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง	2.50	0.51	น้อย	3.50	0.51	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
11. ยอมรับความคิด ความแตกต่าง และ	2.41	0.50	น้อย	3.36	0.49	มาก	3.77	0.43	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ความสามารถที่ หลากหลายเพื่อนำไปสู่ ประสิทธิผลของทีม									
การใช้สื่อและเทคโนโลยี									
12. สามารถตัดสินใจเลือก รับหรือปฏิเสธสื่ออย่าง สมเหตุสมผล	2.45	0.51	น้อย	3.73	0.46	มากที่สุด	3.86	0.35	มากที่สุด
13. เลือกเผยแพร่สื่อตาม ช่องทางเหมาะสม ถูกต้อง ตามกฎหมาย และ รับผิดชอบต่อการกระทำ ของตนเอง	2.64	0.49	มาก	3.68	0.48	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด
14. สามารถใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีเพื่อสืบค้น จัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูล สารสนเทศได้	2.27	0.46	น้อย	3.36	0.49	มาก	3.77	0.43	มากที่สุด
การดำรงชีวิตในโลก									
15. เข้าใจและยอมรับ ความแตกต่างทาง วัฒนธรรม	2.64	0.49	มาก	3.64	0.49	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด
16. มีปฏิสัมพันธ์ ดูแล แนะนำผู้อื่นให้ทำงานได้ บรรลุเป้าหมาย	2.73	0.46	มาก	3.55	0.51	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด
17. ปรับตัวเพื่อทำงานได้ หลายบทบาทหน้าที่ ใน บริบทต่าง ๆ	2.77	0.43	มาก	3.00	0.00	มาก	3.77	0.43	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
18. ทำความเข้าใจสถานการณ์แวดล้อมและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	2.45	0.51	น้อย	3.36	0.49	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
19. มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการทำงานเพื่อผู้อื่น ชุมชน และสังคม	2.55	0.51	มาก	3.00	0.00	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
20. อารมณ์ รักษา ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.45	0.51	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.77	0.43	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	2.55	0.19	มาก	3.38	0.19	มาก	3.74	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีคุณลักษณะความเป็นครูที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนการพัฒนา มีคุณลักษณะความเป็นครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$) ระหว่างการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74$)

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ก่อน ระหว่างและหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยอาจารย์

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จิตวิญญาณครู									
1. แสดงพฤติกรรมทางกาย วาจา ต่อผู้เรียนด้วยความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดี	2.55	0.51	มาก	3.41	0.50	มาก	3.64	0.49	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2. เข้าใจความแตกต่างและชื่นชมความดีงามของผู้เรียน	2.45	0.51	น้อย	3.59	0.50	มากที่สุด	3.59	0.50	มากที่สุด
3. ทำหน้าครูอย่างทุ่มเทโดยไม่หวังผลตอบแทนจากผู้เรียน	2.36	0.49	น้อย	3.50	0.51	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
4. รับฟังข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่นด้วยความยินดีเพื่อพัฒนาตนเอง	2.36	0.49	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.55	0.51	มากที่สุด
5. พัฒนาตนเองโดยไตร่ตรอง ใคร่ครวญสะท้อนคิดตนเอง	2.50	0.51	น้อย	3.59	0.50	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด
6. ให้ร่วมมือและสนับสนุนเพื่อนร่วมวิชาชีพเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.50	0.51	น้อย	3.36	0.49	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
การคิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม									
7. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาโดยเชื่อมโยงมุมมองที่หลากหลายครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องปัญหา	2.77	0.43	มาก	3.00	0.00	มาก	3.36	0.49	มาก
8. สามารถนำเสนอแนวคิดใหม่หรือนวัตกรรมที่ต่อยอดความรู้เดิม	2.45	0.51	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.55	0.51	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การทำงานร่วมกับผู้อื่น									
9. สามารถสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง	2.55	0.51	มาก	3.55	0.51	มากที่สุด	3.55	0.51	มากที่สุด
10. สามารถควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมของตนเองเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง	2.36	0.49	น้อย	3.45	0.51	มาก	3.64	0.49	มากที่สุด
11. ยอมรับความคิดเห็น ความแตกต่าง และสามารถที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลของทีม	2.36	0.49	น้อย	3.32	0.48	มาก	3.68	0.48	มากที่สุด
การใช้สื่อและเทคโนโลยี									
12. สามารถตัดสินใจเลือกรับหรือปฏิเสธสื่ออย่างสมเหตุสมผล	2.27	0.46	น้อย	3.59	0.50	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด
13. เลือกเผยแพร่สื่อตามช่องทางเหมาะสม ถูกต้องตามกฎหมาย และรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	2.45	0.51	น้อย	3.68	0.48	มากที่สุด	3.73	0.46	มากที่สุด
14. สามารถใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อสืบค้นจัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้	2.09	0.29	น้อย	3.36	0.49	มาก	3.68	0.48	มากที่สุด
การดำรงชีวิตในโลก									
15. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม	2.50	0.51	น้อย	3.59	0.50	มากที่สุด	3.95	0.21	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
16. มีปฏิสัมพันธ์ ดูแล แนะนำผู้อื่นให้ทำงานได้ บรรลุเป้าหมาย	2.59	0.50	มาก	3.45	0.51	มาก	3.59	0.50	มากที่สุด
17. ปรับตัวเพื่อทำงานได้ หลายบทบาทหน้าที่ ใน บริบทต่าง ๆ	2.68	0.48	มาก	3.00	0.00	มาก	3.73	0.46	มากที่สุด
18. ทำความเข้าใจ สถานการณ์แวดล้อมและ แสดงออกอย่างสร้างสรรค์	2.45	0.51	น้อย	3.32	0.48	มาก	3.68	0.48	มากที่สุด
19. มีจิตอาสาหรือจิต สาธารณะในการทำงาน เพื่อผู้อื่น ชุมชน และสังคม	2.50	0.51	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.68	0.48	มากที่สุด
20. อารมณ์ รักษาศิลปะ วัฒนธรรมไทยและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	2.45	0.51	น้อย	3.00	0.00	มาก	3.68	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	2.46	0.11	น้อย	3.34	0.18	มาก	3.66	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามี
คุณลักษณะความเป็นครูที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนการพัฒนามีคุณลักษณะความเป็นครู อยู่ใน
ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) ระหว่างการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$) และหลังการพัฒนาอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.66$)

2.2 ผลการประเมินด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง
CCR

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินตนเองด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตาม
แนวทาง CCR ก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จิตตปัญญาศึกษา									
1. ความเชื่อพื้นฐานของจิตตปัญญาศึกษา “การเคารพในความเป็นมนุษย์” และ “ความเป็นองค์รวมของสรรพสิ่ง”	1.27	0.46	น้อยที่สุด	2.18	0.39	น้อย	3.14	0.35	มาก
2 กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญของจิตตปัญญาศึกษา คือ สุนทรียสนทนา การฟังอย่างลึกซึ้ง และการสะท้อนการเรียนรู้	1.14	0.35	น้อยที่สุด	2.00	0.00	น้อย	3.27	0.46	มาก
3 การเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น รู้คุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยปราศจากอคติ และเห็นความเชื่อมโยงของทุกสรรพสิ่ง	1.55	0.51	น้อย	2.41	0.50	น้อย	3.27	0.46	มาก
การโค้ช									
4. แนวคิดการพัฒนาผู้เรียน “ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้และการพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ”	1.68	0.48	น้อย	2.64	0.49	มาก	3.50	0.51	มาก

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
5. หลักการโค้ช “ให้ความรู้ (สาระ) คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู”	1.41	0.50	น้อยที่สุด	2.55	0.51	มาก	3.45	0.51	มาก
6. การสร้างแรงบันดาลใจให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้	1.23	0.43	น้อยที่สุด	2.82	0.39	มาก	3.59	0.50	มากที่สุด
การวิจัยพื้นฐาน									
7. การสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยน ามานบูรณาการจัดการเรียนรู้	1.82	0.39	น้อย	2.23	0.43	น้อย	3.14	0.35	มาก
8. การตั้งคำถามท้าทาย กระตุ้นให้คิดวิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลว่า “ทำไม” เพราะอะไร ออก (ให้คิด Project)	1.41	0.50	น้อยที่สุด	3.00	0.00	มาก	3.41	0.50	มาก
9. การให้ผู้เรียนคิด สืบค้น แสวงหาความรู้ แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติกิจกรรม/ ชิ้นงานอย่างอิสระโดยใช้หลักของเหตุและผล	1.45	0.51	น้อยที่สุด	2.55	0.51	มาก	3.41	0.50	มาก
การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR									
10. การจัดการเรียนรู้โดยเคารพศักดิ์ศรีมนุษย์ และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริม	1.41	0.50	น้อยที่สุด	2.41	0.50	น้อย	3.55	0.51	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การคิดและความเข้าใจตนเองและผู้อื่น									
11. การเรียนรู้โดยใช้สะท้อนคิด (Reflection) จากการปฏิบัติเพื่อค้นหาความหมายในประสบการณ์เดิม และสร้างความหมายใหม่ทับประสบการณ์เดิม	1.82	0.39	น้อย	2.59	0.50	มาก	3.14	0.35	มาก
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และกรอบแนวคิดในการมองโลกและการดำเนินชีวิต	1.82	0.39	น้อย	2.64	0.49	มาก	3.32	0.48	มาก
รวมเฉลี่ย	1.50	0.18	น้อยที่สุด	2.50	0.05	น้อย	3.35	0.18	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนการพัฒนามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.50$) ระหว่างการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.35$)

2.3 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินตนเองด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR
ตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความเข้าใจผู้เรียน	1.41	0.50	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.86	0.47	ชำนาญ
2. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1.27	0.46	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	3.09	0.29	ชำนาญ
3. การจัดการเรียนรู้	1.09	0.29	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	3.09	0.29	ชำนาญ
4.การจัดสภาพแวดล้อม /การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้	1.32	0.48	เริ่มต้น	2.18	0.39	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน	1.18	0.39	เริ่มต้น	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	3.41	0.50	ชำนาญ
รวม	6.27	0.25	เริ่มต้น	10.55	0.12	กำลังพัฒนา	15.45	0.13	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 6.27$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 10.55$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 15.45$)

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ตลอด
ภาคเรียนจนครบกระบวนการ โดยอาจารย์

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความเข้าใจผู้เรียน	1.18	0.39	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.73	0.46	ชำนาญ
2. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1.18	0.39	เริ่มต้น	1.82	0.39	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
3. การจัดการเรียนรู้	1.09	0.29	เริ่มต้น	1.86	0.35	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
4.การจัดสภาพแวดล้อม /การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้	1.09	0.29	เริ่มต้น	2.05	0.49	กำลังพัฒนา	3.05	0.21	ชำนาญ
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน	1.14	0.35	เริ่มต้น	2.18	0.39	กำลังพัฒนา	3.27	0.46	ชำนาญ
รวม	5.68	0.14	เริ่มต้น	9.91	0.15	กำลังพัฒนา	15.05	0.14	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 5.68$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 9.91$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 15.05$)

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ตลอด
ภาคเรียนจนครบกระบวนการ โดยครูพี่เลี้ยง

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความเข้าใจผู้เรียน	1.14	0.35	เริ่มต้น	1.95	0.21	กำลังพัฒนา	2.73	0.46	ชำนาญ
2. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1.05	0.21	เริ่มต้น	1.73	0.46	กำลังพัฒนา	2.86	0.35	ชำนาญ
3. การจัดการเรียนรู้	1.05	0.21	เริ่มต้น	1.77	0.43	กำลังพัฒนา	2.86	0.35	ชำนาญ
4.การจัดสภาพแวดล้อม /การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้	1.09	0.29	เริ่มต้น	1.91	0.43	กำลังพัฒนา	2.91	0.29	ชำนาญ
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน	1.09	0.29	เริ่มต้น	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	3.05	0.49	ชำนาญ
รวม	5.41	0.13	เริ่มต้น	9.36	0.15	กำลังพัฒนา	14.41	0.16	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูพี่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 5.41$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 9.36$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 14.41$)

2.4 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินตนเองด้านสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR
ตลอดภาคเรียนจนถึงสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การระบุและอธิบายปัญหา/ โจทย์การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง การนิยามปัญหาหรือโจทย์การวิจัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยมีหลักฐานสนับสนุนและเรียบเรียงเป็นคำพูดของตนเอง	1.18	0.39	เริ่มต้น	1.64	0.49	กำลังพัฒนา	2.41	0.50	กำลังพัฒนา
2.การวิเคราะห์ทางออกของปัญหา / โจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง การเปรียบเทียบหรือการเทียบเคียงเพื่อให้เห็นความแตกต่างของวิธีการที่สามารถใช้ในการแก้ปัญหาโดยมีข้อเท็จจริงสนับสนุนอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นปัจจุบัน	1.18	0.39	เริ่มต้น	1.77	0.43	กำลังพัฒนา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา
3. การคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา / โจทย์การ	1.18	0.39	เริ่มต้น	1.77	0.43	กำลังพัฒนา	2.27	0.46	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวางแผนการดำเนินงาน หมายถึง การคัดเลือกวิธีการในการแก้ปัญหาหรือโจทย์การวิจัยมา 1 วิธีที่มีความเหมาะสมมากที่สุดพร้อมทั้งให้เหตุผลรองรับและอธิบายขั้นตอนการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาหรือโจทย์การวิจัยนั้น									
4. การประเมินผลวิธีการแก้ปัญหา / โจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หมายถึง การประเมินและแปลความหมายข้อมูลสารสนเทศหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายผลของวิธีการที่ได้คัดเลือกไว้เพื่อแก้ปัญหา/โจทย์การวิจัย	1.27	0.46	เริ่มต้น	1.55	0.51	เริ่มต้น	2.32	0.48	กำลังพัฒนา
5. การสังเคราะห์และสะท้อนผลการแก้ปัญหา / โจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หมายถึง การเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงหรือทำให้วิธีการ	1.05	0.21	เริ่มต้น	1.41	0.50	เริ่มต้น	2.41	0.50	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
แก้ปัญหาที่คัดเลือกมานี้มีความสมบูรณ์เหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสะท้อนผลการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด กระบวนการแก้ปัญหาเพื่อระบุถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไป เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการทำงานให้ดีขึ้น									
รวม	5.86	0.18	เริ่มต้น	8.14	0.18	กำลังพัฒนา	11.77	0.25	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 5.86$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 8.14$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 11.77$)

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยครูพี่เลี้ยง

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การระบุและอธิบายปัญหา/ โจทย์การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง การนิยาม	1.14	0.35	เริ่มต้น	1.59	0.50	กำลังพัฒนา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ปัญหาหรือโจทย์การวิจัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาการ เรียนรู้โดยมี หลักฐานสนับสนุนและ เรียบเรียงเป็นคำพูดของ ตนเอง									
2.การวิเคราะห์ทางออก ของปัญหา / โจทย์การ วิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ หมายถึง การ เปรียบเทียบหรือการ เทียบเคียงเพื่อให้เห็น ความแตกต่างของวิธีการ ที่สามารถใช้ในการ แก้ปัญหาโดยมีข้อเท็จจริงสนับสนุนอย่าง ถูกต้องเหมาะสมเป็น ปัจจุบัน	1.14	0.35	เริ่มต้น	1.68	0.48	กำลัง พัฒนา	2.27	0.46	กำลัง พัฒนา
3. การคัดเลือกวิธีการ แก้ปัญหา / โจทย์การ วิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้และวางแผนการ ดำเนินงาน หมายถึง การ คัดเลือกวิธีการในการ แก้ปัญหาหรือโจทย์การ วิจัยมา 1 วิธีที่มีความ เหมาะสมมากที่สุดพร้อม ทั้งให้เหตุผลรองรับและ	1.09	0.29	เริ่มต้น	1.59	0.50	กำลัง พัฒนา	2.18	0.39	กำลัง พัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
อธิบายขั้นตอน การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาหรือโจทย์การวิจัยนั้น									
4. การประเมินผลวิธีการแก้ปัญหา / โจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หมายถึง การประเมินและแปลความหมายข้อมูลสารสนเทศหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายผลของวิธีการที่ได้คัดเลือกไว้เพื่อแก้ปัญหา/โจทย์การวิจัย	1.14	0.35	เริ่มต้น	1.45	0.51	เริ่มต้น	2.27	0.46	กำลังพัฒนา
5. การสังเคราะห์และสะท้อนผลการแก้ปัญหา / โจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หมายถึง การเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงหรือทำให้วิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมานั้นมีความสมบูรณ์เหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสะท้อนผลการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อระบุถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงาน และสิ่งที่ควรดำเนินการ	1.00	0.00	เริ่มต้น	1.32	0.48	เริ่มต้น	2.27	0.46	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ต่อไป เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น									
รวม	5.50	0.15	เริ่มต้น	7.64	0.23	กำลังพัฒนา	11.32	0.21	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ครูที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 5.50$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 7.64$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 11.32$)

ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยอาจารย์

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การระบุและอธิบายปัญหา/ โจทย์การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง การนิยามปัญหาหรือโจทย์การวิจัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยมีหลักฐานสนับสนุนและเรียบเรียงเป็นคำพูดของตนเอง	1.15	0.45	เริ่มต้น	1.69	0.49	กำลังพัฒนา	2.45	0.43	กำลังพัฒนา
2.การวิเคราะห์ทางออกของปัญหา / โจทย์การ	1.19	0.39	เริ่มต้น	1.73	0.50	กำลังพัฒนา	2.40	0.55	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง การเปรียบเทียบหรือการเทียบเคียงเพื่อให้เห็นความแตกต่างของวิธีการที่สามารถใช้ในการแก้ปัญหาโดยมีข้อเท็จจริงสนับสนุนอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นปัจจุบัน									
3. การคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา / โจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวางแผนการดำเนินงาน หมายถึง การคัดเลือกวิธีการในการแก้ปัญหาหรือโจทย์การวิจัยมา 1 วิธีที่มีความเหมาะสมมากที่สุดพร้อมทั้งให้เหตุผลรองรับและอธิบายขั้นตอน การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาหรือโจทย์การวิจัยนั้น	1.17	0.45	เริ่มต้น	1.83	0.49	กำลังพัฒนา	2.32	0.52	กำลังพัฒนา
4. การประเมินผลวิธีการแก้ปัญหา / โจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หมายถึง การประเมินและแปลความ	1.35	0.50	เริ่มต้น	1.57	0.55	เริ่มต้น	2.37	0.49	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
หมายข้อมูลสารสนเทศหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายผลของวิธีการที่ได้คัดเลือกไว้เพื่อแก้ปัญหา / โจทย์การวิจัย									
5. การสังเคราะห์และสะท้อนผลการแก้ปัญหา / โจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หมายถึง การเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงหรือทำให้วิธีการแก้ปัญหาที่คัดเลือกมานั้นมีความสมบูรณ์เหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสะท้อนผลการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อระบุถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการทำงานและสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไป เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลการทำงานให้ดีขึ้น	1.10	0.39	เริ่มต้น	1.48	0.35	เริ่มต้น	2.47	0.55	กำลังพัฒนา
รวม	5.96	0.44	เริ่มต้น	8.30	0.48	กำลังพัฒนา	12.01	0.635	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.14 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 5.96$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 8.30$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 12.01$)

2.5 ผลการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูสังคมศึกษาด้วย CCR-CBE

2.5.1 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษา

ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษา ก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยอาจารย์

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการกำหนดขอบเขตทฤษฎี หลักการแนวคิดที่เชื่อมโยงความเป็นเหตุและผล และกำหนดแนวทางการประยุกต์ใช้ในชีวิตจากปรากฏการณ์เดิมในมุมมองใหม่บนฐานบริบทของชีวิตจริง	2.14	0.35	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.27	0.46	ชำนาญ
1.2 มีแนวคิด/รูปแบบ/หลักการ การออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการบนฐานบริบทของชุมชนเพื่อการเข้าใจ (ชีวิตจริงด้วยมุมมองใหม่ภายใต้ปรากฏการณ์เดิม)	2.18	0.39	กำลังพัฒนา	2.64	0.49	กำลังพัฒนา	3.14	0.35	ชำนาญ
2.1 มีกระบวนการวิจัยเพื่อเรียนรู้ความก้าวหน้า	2.05	0.21	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา	3.18	0.39	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ในองค์ความรู้เฉพาะทาง สังคมศาสตร์และทาง วิชาชีพครู									
2.2 มีนวัตกรรมการ จัดการเรียนรู้สังคม ศึกษาที่ทันสมัยและมี ประสิทธิภาพตาม แนวคิด CCR	2.18	0.39	กำลัง พัฒนา	2.50	0.51	กำลัง พัฒนา	3.23	0.43	ชำนาญ
รวม	8.55	0.15	กำลัง พัฒนา	10.14	0.18	กำลัง พัฒนา	12.82	0.21	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.15 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษาที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 8.55$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 10.14$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 12.82$)

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษา ก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยครูพี่เลี้ยง

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มี การ ก า หนด ขอบเขตทฤษฎี หลักการ แนวคิดที่เชื่อมโยงความ เป็นเหตุและผล และ กำหนดแนวทางการ ประยุกต์ใช้ในชีวิตจาก	2.18	0.39	กำลัง พัฒนา	2.41	0.50	กำลัง พัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ปรากฏการณ์เดิมในมุมมองใหม่บนฐานบริบทของชีวิตจริง									
1.2 มีแนวคิด/รูปแบบ/หลักการ การออกแบบ การจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการบนฐานบริบทของชุมชนเพื่อการเข้าใจ (ชีวิตจริงด้วยมุมมองใหม่ภายใต้ปรากฏการณ์เดิม)	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	2.73	0.46	ชำนาญ
2.1 มีกระบวนการวิจัยเพื่อเรียนรู้ความก้าวหน้าในองค์ความรู้เฉพาะทางสังคมศาสตร์และทางวิชาชีพครู	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	2.82	0.39	ชำนาญ
2.2 มีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพตามแนวคิด CCR	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	2.50	0.51	กำลังพัฒนา
รวม	8.45	0.13	กำลังพัฒนา	9.41	0.26	กำลังพัฒนา	11.05	0.20	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครูที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษาที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 8.45$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 9.41$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 11.05$)

ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยเพื่อนนักศึกษา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการกำหนดขอบเขต ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ที่เชื่อมโยงความเป็นเหตุ และผล และกำหนดแนวทางการประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจากปรากฏการณ์ เดิมในมุมมองใหม่บนฐาน บริบทของชีวิตจริง	2.27	0.46	กำลัง พัฒนา	2.50	0.51	กำลัง พัฒนา	2.64	0.49	กำลัง พัฒนา
1.2 มีแนวคิด/รูปแบบ/ หลักการ การออกแบบ การจัดการเรียนรู้อย่าง บูรณาการบนฐานบริบท ของชุมชนเพื่อการเข้าใจ (ชีวิตจริงด้วยมุมมองใหม่ ภายใต้ปรากฏการณ์เดิม)	2.23	0.43	กำลัง พัฒนา	2.50	0.51	กำลัง พัฒนา	2.50	0.51	กำลัง พัฒนา
2.1 มีกระบวนการวิจัย เพื่อเรียนรู้ความก้าวหน้า ในองค์ความรู้เฉพาะทาง สังคมศาสตร์และทาง วิชาชีพครู	2.27	0.46	กำลัง พัฒนา	2.50	0.51	กำลัง พัฒนา	2.59	0.50	กำลัง พัฒนา
2.2 มีนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ที่ทันสมัย และมี ประสิทธิภาพตามแนวคิด CCR	2.23	0.43	กำลัง พัฒนา	2.41	0.50	กำลัง พัฒนา	2.45	0.51	กำลัง พัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
รวม	9.00	0.22	กำลังพัฒนา	9.91	0.24	กำลังพัฒนา	10.18	0.28	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.17 พบว่า เพื่อนักศึกษาประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษาที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 9.00$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 9.91$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 10.18$)

ตารางที่ 4.18 ผลการประเมินตนเองสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มี การ กำหนด ขอบเขตทฤษฎี หลักการแนวคิดที่เชื่อมโยงความเป็นเหตุและผล และกำหนดแนวทางการประยุกต์ใช้ในชีวิตจากปรากฏการณ์เดิมในมุมมองใหม่บนฐานบริบทของชีวิตจริง	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	2.82	0.39	ชำนาญ	2.95	0.21	ชำนาญ
1.2 มีแนวคิด/รูปแบบ/หลักการ การออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการบนฐานบริบทของชุมชนเพื่อการเข้าใจ	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	2.82	0.39	ชำนาญ	2.91	0.29	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
(ชีวิตจริงด้วยมุมมองใหม่ภายใต้ปรากฏการณ์เดิม)									
2.1 มีกระบวนการวิจัยเพื่อเรียนรู้ความก้าวหน้าในองค์ความรู้เฉพาะทางสังคมศาสตร์และทางวิชาชีพครู	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	2.73	0.46	กำลังพัฒนา	2.77	0.43	ชำนาญ
2.2 มีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพตามแนวคิด CCR	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา	2.86	0.47	ชำนาญ
รวม	9.64	0.28	กำลังพัฒนา	10.91	0.28	กำลังพัฒนา	11.50	0.25	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีสมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครูของนักศึกษาที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{x} = 9.64$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{x} = 10.91$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{x} = 11.50$)

2.5.2 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด

CCR-CBE ของนักศึกษา

ตารางที่ 4.19 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยอาจารย์

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการ PLC	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.05	0.49	ชำนาญ
1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่อิงบริบทชุมชนท้องถิ่นหรือสังคม	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	3.00	0.31	ชำนาญ
1.3 จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การชี้แนะ/โค้ช และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บริบทชุมชนท้องถิ่นและฝึกทักษะในศตวรรษที่ 21	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา	3.00	0.31	ชำนาญ
1.4 มีการออกแบบการประเมินที่หลากหลายและสามารถวัดสมรรถนะอิงพัฒนาการของผู้เรียนและประเมินตามสภาพจริง	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2.1 มีการจัดเตรียมบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างสรรค์ เป็นพลวัตและเป็นพหุวัฒนธรรม	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา	3.05	0.21	ชำนาญ
2.2 มีกิจกรรม/กระบวนการสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในพื้นทีการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ของตนเองบนฐานความเคารพซึ่งกันและกัน ตระหนักและสนใจใฝ่รู้ วัฒนธรรมบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2.27	0.46	กำลังพัฒนา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	3.09	0.29	ชำนาญ
2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นที่เล็งหรือผู้ชี้แนะเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมตามความเป็นจริงของโลก ทุกระดับอย่างมีเหตุผล (cause-effect) และสมเหตุสมผล (reasonable)	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	2.50	0.51	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
3.1 มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เชื่อมโยงกับชุมชน	2.27	0.46	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.14	0.35	ชำนาญ
3.2 มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.14	0.35	ชำนาญ
3.3 มีการจัดกระบวนการ PLC ที่เหมาะสมต่อบริบทสถานศึกษา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา	3.14	0.35	ชำนาญ
รวม	22.82	0.16	กำลังพัฒนา	24.64	0.17	กำลังพัฒนา	30.59	0.10	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.19 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 22.82$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 24.64$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 30.59$)

ตารางที่ 4.20 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยครูพี่เลี้ยง

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมหรือใช้กระบวนการ PLC	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	3.14	0.35	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่อิงบริบทชุมชนท้องถิ่นหรือสังคม	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.95	0.21	ชำนาญ
1.3 จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การชี้แนะ/โค้ช และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บริบทชุมชนท้องถิ่นและฝึกทักษะในศตวรรษที่ 21	2.18	0.39	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.00	0.31	ชำนาญ
1.4 มีการออกแบบการประเมินที่หลากหลายและสามารถวัดสมรรถนะอิงพัฒนาการของผู้เรียนและประเมินตามสภาพจริง	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ
2.1 มีการจัดเตรียมบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างสรรค์	2.14	0.35	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา	3.05	0.21	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
เป็นพลวัตและเป็น พหุวัฒนธรรม									
2.2 มีกิจกรรม/ กระบวนการสร้าง แรงจูงใจและแรง บันดาลใจในพื้นที่ การเรียนรู้ที่มีเป้า หมาย และวิธีการ เรียนรู้ของตนเองบน ฐานความเคารพซึ่ง กันและกัน ตระหนัก และสนใจใฝ่รู้ วัฒนธรรมบนฐาน ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	2.18	0.39	กำลัง พัฒนา	2.32	0.48	กำลัง พัฒนา	3.09	0.29	ชำนาญ
2.3 ส่งเสริมและ สนับสนุนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ ชี้แนะเพื่อให้ผู้เรียน เข้าใจสังคมตาม ความเป็นจริงของ โลกทุกระดับอย่างมี เหตุ-ผล (cause- effect) และ สมเหตุสมผล (reasonable)	2.27	0.46	กำลัง พัฒนา	2.41	0.50	กำลัง พัฒนา	3.00	0.00	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
3.1 มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เชื่อมโยงกับชุมชน	2.14	0.35	กำลังพัฒนา	2.41	0.50	กำลังพัฒนา	3.05	0.21	ชำนาญ
3.2 มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.18	0.39	กำลังพัฒนา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา	3.09	0.29	ชำนาญ
3.3 มีการจัดกระบวนการ PLC ที่เหมาะสมต่อบริบทสถานศึกษา	2.32	0.48	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา	3.09	0.29	ชำนาญ
รวม	21.82	0.14	กำลังพัฒนา	23.82	0.16	กำลังพัฒนา	30.45	0.07	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ครูที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 21.82$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 23.82$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 30.45$)

ตารางที่ 4.21 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยเพื่อนนักศึกษา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมหรือใช้กระบวนการ PLC	1.91	0.43	กำลังพัฒนา	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่อิงบริบทชุมชนท้องถิ่นหรือสังคม	1.91	0.29	กำลังพัฒนา	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา
1.3 จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การชี้แนะ/โค้ช และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บริบทชุมชนท้องถิ่นและฝึกทักษะในศตวรรษที่ 21	2.05	0.38	กำลังพัฒนา	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.27	0.46	กำลังพัฒนา
1.4 มีการออกแบบการประเมินที่หลากหลายและสามารถวัดสมรรถนะอิงพัฒนาการของผู้เรียน และประเมินตามสภาพจริง	1.95	0.49	กำลังพัฒนา	2.14	0.35	กำลังพัฒนา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา
2.1 มีการจัดเตรียมบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างสรรค์เป็นพลวัตและเป็นพหุวัฒนธรรม	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.36	0.49	กำลังพัฒนา
2.2 มีกิจกรรม/กระบวนการสร้าง	2.09	0.43	กำลังพัฒนา	2.14	0.35	กำลังพัฒนา	2.27	0.46	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
แรงจูงใจและแรงบันดาลใจในหน้าที่การ เรียนรู้ที่มีเป้าหมาย และวิธีการเรียนรู้ของ ตนเองบนฐานความ เคารพซึ่งกันและกัน ตระหนักและสนใจใฝ่ รู้วัฒนธรรมบนฐาน ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง									
2.3 ส่งเสริมและ สนับสนุนการเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ ชี้แนะเพื่อให้ผู้เรียน เข้าใจสังคมตามความ เป็นจริงของโลกทุก ระดับอย่างมีเหตุ-ผล (cause-effect) และ สมเหตุสมผล (reasonable)	2.18	0.50	กำลัง พัฒนา	2.23	0.43	กำลัง พัฒนา	2.50	0.51	กำลัง พัฒนา
3.1 มีสื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลาย ทันสมัย เชื่อมโยงกับชุมชน	2.09	0.29	กำลัง พัฒนา	2.14	0.35	กำลัง พัฒนา	2.45	0.51	กำลัง พัฒนา
3.2 มีสื่อการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	2.09	0.43	กำลัง พัฒนา	2.18	0.39	กำลัง พัฒนา	2.41	0.50	กำลัง พัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
3.3 มีการจัดกระบวนการ PLC ที่เหมาะสมต่อบริบทสถานศึกษา	2.14	0.56	กำลังพัฒนา	2.23	0.43	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา
รวม	20.50	0.17	กำลังพัฒนา	21.32	0.12	กำลังพัฒนา	24.09	0.25	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.21 พบว่า เพื่อนักศึกษาประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 20.50$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 21.32$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 24.09$)

ตารางที่ 4.22 ผลการประเมินตนเองสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมหรือใช้กระบวนการ PLC	1.91	0.43	กำลังพัฒนา	2.05	0.21	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา
1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่อิงบริบทชุมชนท้องถิ่นหรือสังคม	2.00	0.44	กำลังพัฒนา	2.18	0.39	กำลังพัฒนา	2.45	0.51	กำลังพัฒนา
1.3 จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา	1.91	0.29	กำลังพัฒนา	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.27	0.46	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การชี้แนะ/โค้ช และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บริบทชุมชนท้องถิ่นและฝึกทักษะในศตวรรษที่ 21									
1.4 มีการออกแบบการประเมินที่หลากหลายและสามารถวัดสมรรถนะ อิงพัฒนาการของผู้เรียน และประเมินตามสภาพจริง	1.91	0.43	กำลังพัฒนา	2.05	0.21	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา
2.1 มีการจัดเตรียมบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างสรรค์เป็นพลวัตและเป็นพหุวัฒนธรรม	1.95	0.38	กำลังพัฒนา	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.50	0.51	กำลังพัฒนา
2.2 มีกิจกรรม/กระบวนการ การสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในพื้นที่การเรียนรู้ที่มีเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ของตนเองบนฐานความเคารพซึ่งกันและกัน ตระหนักและสนใจใฝ่	1.91	0.29	กำลังพัฒนา	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
รู้วัฒนธรรมบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง									
2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ชี้แนะเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมตามความเป็นจริงของโลกทุกระดับอย่างมีเหตุ-ผล (cause-effect) และสมเหตุสมผล (reasonable)	1.82	0.39	กำลังพัฒนา	2.00	0.00	กำลังพัฒนา	2.68	0.48	กำลังพัฒนา
3.1 มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เชื่อมโยงกับชุมชน	2.00	0.44	กำลังพัฒนา	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.55	0.51	กำลังพัฒนา
3.2 มีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.05	0.38	กำลังพัฒนา	2.09	0.29	กำลังพัฒนา	2.50	0.51	กำลังพัฒนา
3.3 มีการจัดกระบวนการ PLC ที่เหมาะสมต่อบริบทสถานศึกษา	1.77	0.43	กำลังพัฒนา	2.05	0.21	กำลังพัฒนา	2.23	0.43	กำลังพัฒนา
รวม	19.23	0.10	กำลังพัฒนา	20.59	0.10	กำลังพัฒนา	24.73	0.25	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE ที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 19.23$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 20.59$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 24.73$)

2.5.3 ผลการประเมินสมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคัมของนักศึกษา

ตารางที่ 4.23 ผลการประเมินสมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคัมของนักศึกษา ก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยอาจารย์

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการวิเคราะห์และประเมินตนเอง (ตรวจสอบ ย้อนคิด วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน) เพื่อเข้าใจและพัฒนาตนเอง	2.45	0.51	ชำนาญ	2.86	0.56	ชำนาญ	3.32	0.48	เชี่ยวชาญ
1.2 มีการยอมรับและรับฟังข้อมูลย้อนกลับเพื่อความเข้าใจและพัฒนาตนเอง	2.36	0.49	ชำนาญ	2.59	0.59	ชำนาญ	3.36	0.49	เชี่ยวชาญ
1.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	2.27	0.46	ชำนาญ	2.73	0.55	ชำนาญ	3.41	0.50	เชี่ยวชาญ
2.1 มีการเปิดใจรับฟังผู้เรียนอย่างตั้งใจและใคร่ครวญ	2.50	0.51	ชำนาญ	2.91	0.43	ชำนาญ	3.45	0.51	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2.2 มีการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้เรียนอย่างเต็มใจด้วยความรัก ความเมตตา ปรารถนาดี โดยเท่าเทียมและเหมาะสม	2.55	0.51	ชำนาญ	2.73	0.46	ชำนาญ	3.32	0.48	เชี่ยวชาญ
2.3 ติดตามเอาใจใส่ช่วย เหลือและให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้	2.41	0.50	ชำนาญ	2.77	0.53	ชำนาญ	3.59	0.50	เชี่ยวชาญ
3.1 ปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์หรือบริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม	2.55	0.51	ชำนาญ	2.68	0.57	ชำนาญ	3.50	0.51	เชี่ยวชาญ
3.2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการปฏิบัติตนตามกฎหรือข้อกำหนดของสังคม	2.41	0.50	ชำนาญ	2.82	0.39	ชำนาญ	3.64	0.49	เชี่ยวชาญ
3.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ	2.50	0.51	ชำนาญ	2.68	0.57	ชำนาญ	3.45	0.51	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
แก้ปัญหาหรือ สร้างสรรค์สังคม									
รวม	22.00	0.21	ชำนาญ	24.77	0.22	ชำนาญ	31.05	0.17	เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 4.23 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีคุณลักษณะความเป็นครูสังคมที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 22.00$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 24.77$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 31.05$)

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินสมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคมของนักศึกษา ก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยครูพี่เลี้ยง

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการวิเคราะห์และประเมินตนเอง (ตรวจสอบ ย้อนคิด วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน) เพื่อเข้าใจและพัฒนาตนเอง	2.18	0.39	ชำนาญ	2.55	0.51	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ
1.2 มีการยอมรับและรับฟังข้อมูล ย้อนกลับเพื่อความเข้าใจและพัฒนาตนเอง	2.23	0.43	ชำนาญ	2.45	0.51	ชำนาญ	3.27	0.46	เชี่ยวชาญ
1.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ให้มีความก้าวหน้า	2.27	0.46	ชำนาญ	2.55	0.51	ชำนาญ	3.32	0.48	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง									
2.1 มีการเปิดใจรับฟังผู้เรียนอย่างตั้งใจและใคร่ครวญ	2.41	0.50	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.36	0.49	เชี่ยวชาญ
2.2 มีการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้เรียนอย่างเต็มใจด้วยความรัก ความเมตตา ปรารถนาดี โดยเท่าเทียมและเหมาะสม	2.32	0.48	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ
2.3 ติดตามเอาใจใส่ช่วย เหลือและให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้	2.32	0.48	ชำนาญ	2.64	0.49	ชำนาญ	3.41	0.50	เชี่ยวชาญ
3.1 ปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือบริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม	2.41	0.50	ชำนาญ	2.55	0.51	ชำนาญ	3.41	0.50	เชี่ยวชาญ
3.2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการปฏิบัติตนตาม	2.32	0.48	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.50	0.51	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
กฎหรือข้อกำหนดของสังคม									
3.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สังคม	2.45	0.51	ชำนาญ	2.55	0.51	ชำนาญ	3.36	0.49	เชี่ยวชาญ
รวม	20.91	0.17	ชำนาญ	23.32	0.20	ชำนาญ	30.09	0.17	เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 4.24 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีคุณลักษณะความเป็นครูสังคมที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 20.91$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 23.32$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 30.09$)

ตารางที่ 4.25 ผลการประเมินสมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคมของนักศึกษา ก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยเพื่อนนักศึกษา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการวิเคราะห์และประเมินตนเอง (ตรวจสอบ ย้อนคิด วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน) เพื่อเข้าใจและพัฒนาตนเอง	2.41	0.50	ชำนาญ	2.77	0.43	ชำนาญ	3.36	0.49	เชี่ยวชาญ
1.2 มีการยอมรับและรับฟังข้อมูลย้อนกลับเพื่อความ	2.32	0.48	ชำนาญ	2.64	0.58	ชำนาญ	3.27	0.46	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
เข้าใจและพัฒนาตนเอง									
1.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	2.27	0.46	ชำนาญ	2.73	0.55	ชำนาญ	3.41	0.50	เชี่ยวชาญ
2.1 มีการเปิดใจรับฟังผู้เรียนอย่างตั้งใจและใคร่ครวญ	2.18	0.39	ชำนาญ	2.95	0.38	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ
2.2 มีการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้เรียนอย่างเต็มใจด้วยความรัก ความเมตตา ปราบปรามที่ดีโดยเท่าเทียมและเหมาะสม	2.27	0.46	ชำนาญ	2.77	0.43	ชำนาญ	3.32	0.48	เชี่ยวชาญ
2.3 ติดตามเอาใจใส่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้	2.27	0.46	ชำนาญ	2.77	0.53	ชำนาญ	3.41	0.50	เชี่ยวชาญ
3.1 ปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์หรือ	2.41	0.50	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.32	0.48	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
บริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม									
3.2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการปฏิบัติตนตามกฎหรือข้อกำหนดของสังคม	2.32	0.48	ชำนาญ	2.82	0.39	ชำนาญ	3.45	0.51	เชี่ยวชาญ
3.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สังคม	2.32	0.48	ชำนาญ	2.73	0.55	ชำนาญ	3.32	0.48	เชี่ยวชาญ
รวม	20.77	0.19	ชำนาญ	24.86	0.22	ชำนาญ	30.09	0.17	เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 4.25 พบว่า เพื่อนักศึกษาประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีคุณลักษณะความเป็นครูสังคมที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 20.77$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 24.86$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 30.09$)

ตารางที่ 4.26 ผลการประเมินตนเองสมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคมของนักศึกษา ก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการวิเคราะห์และประเมินตนเอง (ตรวจสอบ ย้อนคิด วิเคราะห์จุดแข็ง)	2.55	0.51	ชำนาญ	2.86	0.35	ชำนาญ	3.27	0.46	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จุดอ่อน) เพื่อเข้าใจและพัฒนาตนเอง									
1.2 มีการยอมรับและรับฟังข้อมูลย้อนกลับเพื่อความเข้าใจและพัฒนาตนเอง	2.45	0.51	ชำนาญ	2.77	0.53	ชำนาญ	3.18	0.39	เชี่ยวชาญ
1.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	2.45	0.51	ชำนาญ	2.86	0.47	ชำนาญ	3.18	0.39	เชี่ยวชาญ
2.1 มีการเปิดใจรับฟังผู้เรียนอย่างตั้งใจและใคร่ครวญ	2.32	0.48	ชำนาญ	3.00	0.31	ชำนาญ	3.14	0.35	เชี่ยวชาญ
2.2 มีการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้เรียนอย่างเต็มใจด้วยความรัก ความเมตตา ปรารถนาดี โดยเท่าเทียมและเหมาะสม	2.27	0.46	ชำนาญ	2.82	0.39	ชำนาญ	3.27	0.46	เชี่ยวชาญ
2.3 ติดตามเอาใจใส่ช่วย เหลือและให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุง	2.41	0.50	ชำนาญ	2.77	0.53	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
และพัฒนาตนเองได้									
3.1 ปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์หรือบริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม	2.55	0.51	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.09	0.29	เชี่ยวชาญ
3.2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือข้อกำหนดของสังคม	2.45	0.51	ชำนาญ	2.86	0.35	ชำนาญ	3.18	0.39	เชี่ยวชาญ
3.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สังคม	2.45	0.51	ชำนาญ	2.77	0.53	ชำนาญ	3.41	0.50	เชี่ยวชาญ
รวม	21.91	0.18	ชำนาญ	25.41	0.20	ชำนาญ	28.95	0.05	เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 4.26 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษามีคุณลักษณะความเป็นครูสังคมที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 21.91$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 25.41$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 28.95$)

2.5.4 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของนักศึกษา

ตารางที่ 4.27 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และ หลังการพัฒนา โดยอาจารย์

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการกำหนด แนวการสร้าง เครือข่ายกับ ผู้ประกอบการและแก้ไข ปัญหาและพัฒนา ผู้เรียน	2.23	0.43	ชำนาญ	2.36	0.49	ชำนาญ	2.68	0.65	ชำนาญ
1.2 มีการประสาน ผู้ประกอบการ ชุมชน เพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.36	0.49	ชำนาญ	2.50	0.51	ชำนาญ	2.91	0.53	ชำนาญ
2.1 มีการกำหนด แนวทางการทำงาน หรือกิจกรรมเพื่อ แก้ปัญหาหรือ พัฒนาผู้เรียนร่วม กับเพื่อนครูและ ชุมชนท้องถิ่น	2.27	0.46	ชำนาญ	2.41	0.50	ชำนาญ	2.86	0.47	ชำนาญ
2.2 สร้างความร่วม มือกับเพื่อนครูและ ชุมชนท้องถิ่นเพื่อ พัฒนาผู้เรียน	2.23	0.43	ชำนาญ	2.45	0.51	ชำนาญ	2.91	0.61	ชำนาญ
2.3 ติดตามเอาใจ ใส่ ช่วยเหลือและ ให้คำปรึกษา ทำให้	2.32	0.48	ชำนาญ	2.73	0.46	ชำนาญ	3.00	0.44	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ผู้เรียนสามารถ แก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาตนเอง ได้									
3.1 มีการกำหนด แนวทางการจัดการ ความแตกต่างของ ผู้เรียน	2.27	0.46	ชำนาญ	2.55	0.51	ชำนาญ	2.73	0.55	ชำนาญ
3.2 มีความเป็น กัลยาณมิตรและ ปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างในการ เคารพสิทธิ ความ เท่าเทียมของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	2.36	0.49	ชำนาญ	2.45	0.51	ชำนาญ	2.91	0.75	ชำนาญ
รวม	16.05	0.21	ชำนาญ	17.45	0.23	ชำนาญ	20.00	0.25	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.27 พบว่า อาจารย์ประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 16.05$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 17.45$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 20.00$)

ตารางที่ 4.28 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และ หลังการพัฒนา โดยครูพี่เลี้ยง

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการกำหนด แนวการสร้าง เครือข่ายกับ ผู้ปกครองและ แก้ไขปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.50	0.51	ชำนาญ	2.86	0.56	ชำนาญ	3.14	0.35	เชี่ยวชาญ
1.2 มีการประ สานผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อ แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.45	0.51	ชำนาญ	2.77	0.61	ชำนาญ	3.14	0.35	เชี่ยวชาญ
2.1 มีการกำหนด แนวทางการ ทำงานหรือ กิจกรรมเพื่อ แก้ปัญหาหรือ พัฒนาผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนครู และชุมชน ท้องถิ่น	2.45	0.51	ชำนาญ	2.73	0.55	ชำนาญ	3.05	0.21	เชี่ยวชาญ
2.2 สร้างความ ร่วมมือกับเพื่อน ครูและชุมชน ท้องถิ่นเพื่อ พัฒนาผู้เรียน	2.32	0.48	ชำนาญ	2.86	0.64	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2.3 ติดตามเอาใจใส่ ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้	2.41	0.50	ชำนาญ	2.86	0.35	ชำนาญ	3.09	0.29	เชี่ยวชาญ
3.1 มีการกำหนดแนวทางการจัดการความแตกต่างของผู้เรียน	2.41	0.50	ชำนาญ	3.00	0.62	ชำนาญ	3.18	0.39	เชี่ยวชาญ
3.2 มีความเป็นกัลยาณมิตรและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการเคารพสิทธิ ความเท่าเทียมของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน	2.50	0.51	ชำนาญ	2.95	0.58	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ
รวม	17.05	0.20	ชำนาญ	20.05	0.20	ชำนาญ	22.05	0.12	เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ครูที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 17.05$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 20.05$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 22.05$)

ตารางที่ 4.29 ผลการประเมินสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของนักศึกษา ก่อน ระหว่าง และ หลังการพัฒนา โดยเพื่อนนักศึกษา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการกำหนด แนวการสร้าง เครือข่ายกับ ผู้ปกครองและ แก้ไขปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.32	0.48	ชำนาญ	2.82	0.39	ชำนาญ	3.09	0.29	เชี่ยวชาญ
1.2 มีการประ สานผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อ แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.36	0.49	ชำนาญ	2.73	0.46	ชำนาญ	3.14	0.35	เชี่ยวชาญ
2.1 มีการกำหนด แนวทางการ ทำงานหรือ กิจกรรมเพื่อ แก้ปัญหาหรือ พัฒนาผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนครู และชุมชน ท้องถิ่น	2.32	0.48	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.09	0.29	เชี่ยวชาญ
2.2 สร้างความ ร่วมมือกับเพื่อน ครูและชุมชน ท้องถิ่นเพื่อ พัฒนาผู้เรียน	2.23	0.43	ชำนาญ	2.77	0.43	ชำนาญ	3.18	0.39	เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2.3 ติดตามเอาใจใส่ ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้	2.23	0.43	ชำนาญ	2.86	0.35	ชำนาญ	3.18	0.39	เชี่ยวชาญ
3.1 มีการกำหนดแนวทางการจัดการความแตกต่างของผู้เรียน	2.27	0.46	ชำนาญ	2.86	0.35	ชำนาญ	3.14	0.35	เชี่ยวชาญ
3.2 มีความเป็นกัลยาณมิตรและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการเคารพสิทธิ ความเท่าเทียมของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน	2.41	0.50	ชำนาญ	2.86	0.35	ชำนาญ	3.23	0.43	เชี่ยวชาญ
รวม	16.14	0.19	ชำนาญ	19.59	0.16	ชำนาญ	22.05	0.12	เชี่ยวชาญ

จากตารางที่ 4.29 พบว่า เพื่อนักศึกษาประเมินนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 16.14$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 19.59$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 22.05$)

ตารางที่ 4.30 ผลการประเมินตนเองสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของนักศึกษา ก่อน
ระหว่าง และหลังการพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.1 มีการกำหนด แนวการสร้าง เครือข่ายกับ ผู้ปกครองและ แก้ไขปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.23	0.43	ชำนาญ	2.73	0.46	ชำนาญ	3.00	0.44	ชำนาญ
1.2 มีการประสาน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	2.23	0.43	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	2.86	0.47	ชำนาญ
2.1 มีการกำหนด แนวทางการทำ งานหรือกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนาผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนครู และชุมชนท้องถิ่น	2.23	0.43	ชำนาญ	2.64	0.49	ชำนาญ	2.77	0.53	ชำนาญ
2.2 สร้างความ ร่วมมือกับเพื่อนครู และชุมชนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียน	2.18	0.39	ชำนาญ	2.68	0.48	ชำนาญ	3.00	0.31	ชำนาญ
2.3 ติดตามเอาใจ ใส่ช่วยเหลือและ ให้คำปรึกษา ทำ ให้ผู้เรียนสามารถ แก้ปัญหา	2.23	0.43	ชำนาญ	2.77	0.43	ชำนาญ	3.00	0.44	ชำนาญ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ปรับปรุง และพัฒนาตนเองได้									
3.1 มีการกำหนดแนวทางการจัดการความแตกต่างของผู้เรียน	2.18	0.39	ชำนาญ	2.77	0.43	ชำนาญ	2.91	0.29	ชำนาญ
3.2 มีความเป็นกัลยาณมิตรและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการเคารพสิทธิ ความเท่าเทียมของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	2.32	0.48	ชำนาญ	2.77	0.43	ชำนาญ	2.95	0.49	ชำนาญ
รวม	15.59	0.19	ชำนาญ	19.05	0.18	ชำนาญ	20.50	0.18	ชำนาญ

จากตารางที่ 4.30 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาว่ามีสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดีขึ้น ดังนี้ ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 15.59$) ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 19.05$) และครั้งที่ 3 อยู่ในระดับชำนาญ ($\bar{X} = 20.50$)

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

3.1 ผลการประเมินตนเองด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR

ตารางที่ 4.31 ผลการประเมินตนเองด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ก่อน ระหว่างและหลังการพัฒนา

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
จิตตปัญญาศึกษา									
1. ความเชื่อพื้นฐานของจิตตปัญญาศึกษา “การเคารพในความเป็นมนุษย์” และ “ความเป็นองค์รวมของสรรพสิ่ง”	1.36	0.49	น้อยที่สุด	2.18	0.39	น้อย	3.18	0.39	มาก
2 กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญของจิตตปัญญาศึกษา คือ สุนทรียสนทนา การฟังอย่างลึกซึ้ง และการสะท้อนการเรียนรู้	1.18	0.39	น้อยที่สุด	2.00	0.00	น้อย	3.36	0.49	มาก
3 การเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น รู้คุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยปราศจากอคติ และเห็นความเชื่อมโยงของทุกสรรพสิ่ง	1.59	0.50	น้อย	2.36	0.49	น้อย	3.32	0.48	มาก
การโค้ช									
4. แนวคิดการพัฒนาผู้เรียน “ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้และ	2.18	0.39	น้อย	3.18	0.39	มาก	3.50	0.51	มาก

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การพัฒนาผู้เรียนเต็มตาม ศักยภาพ”									
5. หลักการโค้ช “ให้ ความรู้ (สาระ) คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ครู”	2.59	0.50	มาก	3.32	0.48	มาก	3.68	0.48	มาก ที่สุด
6. การสร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะ แนวทางการเรียนรู้	2.77	0.43	มาก	3.27	0.46	มาก	3.86	0.35	มาก ที่สุด
การวิจัยเป็นฐาน									
7. การสังเคราะห์องค์ ความรู้จากการวิจัยน ามา บูรณาการจัดการเรียนรู้	2.18	0.39	น้อย	2.86	0.56	มาก	3.18	0.39	มาก
8. การตั้งคำถามท้าทาย กระตุ้นให้คิดวิเคราะห์เพื่อ หาเหตุผลว่า “ทำไม” เพราะอะไร ออก (ให้คิด Project)	2.59	0.50	มาก	3.09	0.29	มาก	3.41	0.50	มาก
9. การให้ผู้เรียนคิด สืบค้น แสวงหาความรู้ แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติกิจกรรม/ ชิ้นงานอย่างอิสระโดยใช้ หลักของเหตุและผล	2.55	0.51	มาก	3.18	0.39	มาก	3.41	0.50	มาก
การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CCR									
10. การจัดการเรียนรู้โดย เคารพศักดิ์ศรีมนุษย์ และ คำนึงถึงความแตกต่างของ	2.59	0.50	มาก	3.36	0.49	มาก	3.68	0.57	มาก ที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน								
	ก่อนพัฒนา			ระหว่างพัฒนา			หลังพัฒนา		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ผู้เรียน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดและความเข้าใจตนเองและผู้อื่น									
11. การเรียนรู้โดยใช้สะท้อนคิด (Reflection) จากการปฏิบัติเพื่อค้นหาความหมายในประสบการณ์เดิม และสร้างความหมายใหม่ ทับประสบการณ์เดิม	2.18	0.39	น้อย	2.77	0.43	มาก	3.18	0.39	มาก
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และกรอบแนวคิดในการมองโลกและการดำเนินชีวิต	2.18	0.39	น้อย	2.55	0.51	มาก	3.36	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย	2.16	0.33	น้อย	2.84	0.29	มาก	3.43	0.26	มาก

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ครูที่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนการพัฒนามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) ระหว่างการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$)

3.2 ผลการประเมินสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR

ตารางที่ 4.32 ผลการประเมินตนเองด้านสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ก่อนและหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน					
	ก่อน			หลัง		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.การให้คำปรึกษา	1.00	0.00	เริ่มต้น	2.09	0.29	กำลังพัฒนา
2.การสื่อสาร	1.14	0.35	เริ่มต้น	2.23	0.43	กำลังพัฒนา
3.การรับฟังความคิดเห็น	1.32	0.48	เริ่มต้น	2.32	0.48	กำลังพัฒนา
4.การเสริมพลังอำนาจ	1.27	0.46	เริ่มต้น	2.09	0.29	กำลังพัฒนา
5.การประสานงาน	1.41	0.50	เริ่มต้น	2.27	0.46	กำลังพัฒนา
6.องค์ความรู้ใหม่ๆ	1.18	0.39	เริ่มต้น	2.23	0.43	กำลังพัฒนา
7.เห็นคุณค่า	1.36	0.49	เริ่มต้น	2.36	0.49	กำลังพัฒนา
รวม	8.68	0.14	เริ่มต้น	15.59	0.22	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 8.68$) และหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 15.59$)

ตารางที่ 4.33 ผลการประเมินสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ก่อนและหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ โดยนักศึกษา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน					
	ก่อน			หลัง		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.การให้คำปรึกษา	1.18	0.39	เริ่มต้น	2.23	0.43	กำลังพัฒนา
2.การสื่อสาร	1.27	0.46	เริ่มต้น	2.32	0.48	กำลังพัฒนา
3.การรับฟังความคิดเห็น	1.41	0.50	เริ่มต้น	2.36	0.49	กำลังพัฒนา
4.การเสริมพลังอำนาจ	1.45	0.51	เริ่มต้น	2.32	0.48	กำลังพัฒนา
5.การประสานงาน	1.55	0.51	เริ่มต้น	2.27	0.46	กำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน					
	ก่อน			หลัง		
	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล	เฉลี่ย	S.D.	แปลผล
6.องค์ความรู้ใหม่ๆ	1.32	0.48	เริ่มต้น	2.32	0.48	กำลังพัฒนา
7.เห็นคุณค่า	1.55	0.51	เริ่มต้น	2.45	0.51	กำลังพัฒนา
รวมเฉลี่ย	9.73	0.22	เริ่มต้น	16.27	0.22	กำลังพัฒนา

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ที่ดีขึ้น ดังนี้ ก่อนกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับเริ่มต้น ($\bar{X} = 9.73$) และหลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ อยู่ในระดับกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 16.27$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีวัตถุประสงค์ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) 2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) และ 3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR)

ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) พบว่า

1.1 คุณลักษณะความเป็นครู หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

1.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ อยู่ในระดับชำนาญ

1.4 สมรรถนะการโค้ชแบบ CCR หลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ ประเมินตนเองและประเมินโดยนักศึกษา อยู่ในระดับชำนาญ

2. ผลการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) พบว่า

2.1 คุณลักษณะความเป็นครู หลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประเมินตนเองและประเมินโดยอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก

2.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนครบกระบวนการ ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับชำนาญ

2.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR ตลอดภาคเรียนจนสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

2.5 สมรรถนะวิชาชีพครูสังคัมศึกษาด้วย CCR-CBE

1) สมรรถนะด้านความรู้ในศาสตร์เฉพาะและวิชาชีพครู หลังการพัฒนา ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับชำนาญ ประเมินโดยเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

2) สมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด CCR-CBE หลังการพัฒนา ประเมินโดยอาจารย์และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับชำนาญ ประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะความเป็นครูสังคัม หลังการพัฒนา ประเมินตนเอง ประเมินโดยอาจารย์ ครูพี่เลี้ยงและเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ

4) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หลังการพัฒนา ประเมินตนเอง และประเมินโดยอาจารย์ อยู่ในระดับชำนาญ ประเมินโดยครูพี่เลี้ยงและเพื่อนนักศึกษา อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ

3. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) พบว่า

1) ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก

2) สมรรถนะการโค้ชแบบ CCR หลังสิ้นสุดกระบวนการนิเทศ ประเมินตนเองและประเมินโดยนักศึกษา อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทาง การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และ การวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สมรรถนะอาจารย์สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิด จิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) หลังได้รับการพัฒนาแล้วปรากฏว่ามี

พัฒนาการที่ดีขึ้นในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะความเป็นครู ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR และสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะอาจารย์สาขาวิชาการศึกษาอิสลามศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ทำให้เกิดความกระตือรือร้น กล้าที่จะเปลี่ยนแนวคิด และลงมือทดลองปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศรี ตุ่นทอง และคณะ (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลางตะวันออก ปีที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นักวิจัย/อาจารย์นิเทศก์ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน และนิเทศโดยใช้การโค้ช

2. สมรรถนะนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาอิสลามศึกษา ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) หลังได้รับการพัฒนาแล้วปรากฏว่ามีพัฒนาการที่ดีขึ้นในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะความเป็นครู ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวทาง CCR และสมรรถนะวิชาชีพครูสังคมศึกษาด้วย CCR-CBE ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการ CCR เป็นกระบวนการที่มีรูปแบบที่สามารถพัฒนา นักศึกษาได้อย่างแท้จริง ทั้งในด้านจิตตปัญญาศึกษาที่ทำให้นักศึกษารู้และเข้าใจในตนเองและผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ด้านการโค้ชทำให้นักศึกษาได้รับคำแนะนำและการดูแลที่ดีจากอาจารย์และครูพี่เลี้ยง จนกระทั่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนได้ และด้านการวิจัยเป็นฐาน ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศึกษา เรื่องดำ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งพบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยมี 6 ด้าน ได้แก่ ทักษะคติที่มีต่อผู้เรียน การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย พบว่ามี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เมื่อพิจารณาผลการประเมินจากการนิเทศติดตามผลครั้งที่ 1 มีคุณภาพในระดับปานกลาง และครั้งที่ 2 มีคุณภาพในระดับดีมาก

3. สมรรถนะครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามแนวทางในการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน (CCR) หลังได้รับการพัฒนาแล้วปรากฏว่ามีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านของความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR และสมรรถนะการโค้ชแบบ CCR ทั้งนี้จะเป็นเพราะกระบวนการ CCR เป็นรูปแบบใหม่ที่ครูพี่เลี้ยงไม่เคยนำไปใช้ แต่เมื่อได้รับองค์ความรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ จนสามารถพัฒนาสมรรถนะของตนเองได้ดีขึ้น อีกทั้งครูพี่เลี้ยงมีการเปิดใจรับและเรียนรู้สิ่งใหม่ ทำให้กระบวนการ CCR สามารถเปลี่ยนแปลงสมรรถนะได้ดีขึ้น และได้รับการยอมรับทั้งจากตัวครูพี่เลี้ยงเองและนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิตา ทายะติ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครุทายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ซึ่งพบว่า การพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครุทายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนและช่วยส่งเสริมความเป็นครูที่มีประสิทธิภาพ และนักศึกษามีความสุขในการเรียนรายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ และไม่พบปัญหาหรืออุปสรรคหลักที่กระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการดำเนินงานที่ผ่านมามีความล่าช้า เนื่องจากประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้ได้ จำเป็นต้องมีการปรับแผนเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการระยะต่อไป ควรมีดำเนินงานอย่างต่อเนื่องกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดสมรรถนะที่ถาวรและคงทนต่อไป และควรมีการดำเนินการเชิงรุกในการขับเคลื่อนเพื่อให้สามารถทำการวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). **การศึกษาที่มีวิจัยเป็นฐาน**. ปาฐกถาพิเศษเนื่องในโอกาสวันสถาปนาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งที่ 17
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2559). **การวิจัยเชิงอนาคต (Futures Research)**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายจัดการความรู้การวิจัย กองประเมินผลและการจัดการความรู้การวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ชลลดา ทองทวี และคณะ. (2551). บทความการประชุมวิชาการประจำปี 2551 เรื่อง **จิตตปัญญาศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์**. กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทรงศรี ตุ่นทอง และคณะ. (2563). โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลางตะวันออก ปีที่ 2. **วารสารวิจัยและสังคมศาสตร์**. 15(1) : 47-60.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). **การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- เทพพร โลมารักษ์ และบัญชา นวนสาย. (2562). กระบวนการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. 14(2) : 57.
- ธนาณิล ชัยโกวิท. (2551). การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงและจิตตปัญญา Transformative Learning and Contemplative Education. ใน **จิตตปัญญาศึกษา: การศึกษาเพื่อการพัฒนาคน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเวศ วะสี. (2551). **หนังสือรวบรวมบทความการประชุมวิชาการประจำปี 2551 เรื่อง จิตตปัญญาศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์**. กรุงเทพฯ : โครงการศูนย์จิตตปัญญาศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปราณี อ่อนศรี. (2557). จิตตปัญญาศึกษา : การศึกษาเพื่อการพัฒนาคนุชย์ในศตวรรษที่ 21. วารสารพยาบาลทหารบก. 15(1) : 7-11.
- พวงผกา ปวีณบําเพ็ญ. (2560). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน Research-Based Learning. ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 1(2) : 62-71.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). การจัดการเรียนรู้แนวในทศวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2563). ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง หน้า 10-14
- วัฒนา รัตนพรหม. (2559). Research-Based Learning; RBL. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 5(2) : 37-60.
- วิจักขณ์ พานิช. (2550). การเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ: การศึกษาดังเส้นทางแสวงหาทางจิตวิญญาณ. กรุงเทพฯ : สวนเงินมีมา.
- วิทเอก สว่างจิตร. (2563). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสู่ทักษะในศตวรรษที่21 โดยการนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน. วารสารวิจัยทางการศึกษา. 15(1) : 45-56.
- ศีกษา เรื่องดำ. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครุสาขาวิชาภาษาไทย. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์. 10 (ฉบับพิเศษ) : 15-25.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์บุญเติม. (2540). “การสอนแบบ Research-Based Learning”, ในแบบแผนและเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สลักจิต ตรีธรรณโสภาส. (2553). การศึกษาผลการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกระบวนการเรียนรู้แนวคิดตปัญญาศึกษารายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูนักศึกษาโปรแกรมวิทยาศาสตร์ทั่วไป. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สิตา ทายะติ. (2562). การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูรายวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. รายงานวิจัยภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหา วิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุเดือนเพ็ญ คงคะจันทร์ และคณะ. (2550). เอกสารประกอบการประชุมอบรมหลักสูตรนักบริหารงานส่งเสริมสุขภาพ ระดับกลาง เรื่อง Coaching and mentoring. สมุทรสาคร. โรงแรมเซ็นทรัลเพลส.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2549). บทบาทของสถาบันการศึกษาต่อการพัฒนาจิตใจ. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2548). Competency Dictionary. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอชอาร์เซ็นเตอร์.
- Mink, O.G., Owen, K.Q. & Mink, B.P. (1993). *Developing high-performance people : The art of coaching*. Reading, Massachusetts : Addison-Wesley.
- Morton-Cooper, A., & Palmer, A. (2000). *Mentoring, Preceptorship and Clinical Supervision: A Guide to Professional Roles in Clinical Practice* (2nd ed.). London: Blackwell Science.
- Simmons P.C.; Griffin C.C.; & Kameenui E.J. (1988, July). Effects of teacher constructor pre and post-graphic organizer instruction on sixth – grade science students comprehension and recall. *Journal of Education Research*. 82(1): 20.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือการวิจัย